СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 281. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 21-го ГРУДНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 21, 1977 No. 281 VOL. LXXXIV.

ПРОФ. М. ПАП ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ УААУП

Клівленд (мм). — На Загальних Зборах Української Американської Асоціації Університетських Професорів, що відбулися тут 19-го листопада ц. р. у приміщеннях університету Джан Керол. о. проф. М. Войнар, голова Контрольної Комісії УААУП, проголосив слідуючу листу членів нової Управи УААУП: М. Пап — голова; М. Степаненко, В. Янішевський і Д. Штогрин — містоголови; П. Стерчо — секретар-скарбник; Я. Білінський, Т. Залуцький, І. Каменецький, Ю. Кульчицький, Б. Лончина, Я. Раковський і І. Ратич — члени Управи; Н. Пазуняк, о. М. Войнар і М. Чировський — члени Контрольної Комісії.

Проф. д-р М. Пап

На внесок уступаючої Управи Загальні Збори прийняли теж через акламацію у почесні члени Асоціації Блаженнішого Патріярха Йосипа і проф. В. Кубійовича.

Новий Голова Асоціяції, проф. М. Пап, є професором історії і директором Інституту Східньоевропейських студій при університеті Джан Керол. Проф. Пап був членом управи міста Клівленду від 1972 до 1974 р. і екзекутивним віцепрезидентом Комісії 200-річчя Америки у Клівленді та околиці. Під сучасну пору він є предсідником Міжуніверситетської Ради Етнічних Студій на Клівленд і околицю, президентом Ради Етнічних Студій Америки, членом Ради Студій Етнічної Культури Америки і членом Ради „Юнайтед Торч Сервіс". Різні університети, коледжі і організації у різних частинах Америки запрошують проф. Папа на доповідача і він час-від-часу подає коментарі про політичні події у Східній Европі на телебаченні і в радіо Клівленду.

Загальними Зборами провадили М. Мельник — голова президії, Я. Білінський — заступник голови і Ю. Кульчицький — секретар. Загальні Збори вшанували своїх померлих членів: проф. Ол. Грановського, А. Рудницького, Пундюка і Остапяка. Особисто привітали Загальні Збори: Д-р Богдан Футей від УНСоюзу і Т-ва Українських Правників; мгр Ліпницький від УЗО в Клівленді; о. проф. Войнар від НТШ, інж. Фур від Т-ва Інженерів і місцевих відділів УНСоюзу, ред. Данилевич від Федерації Українських Католицьких Товариств „Обнова"; проф. Анастас від Об'єднання Українських Американських Адвокатів. Наспіли теж привіти від ряду інших товариств та інституцій, між ними й від Централі Українських Кооператив, яка до привіту долучила пожертву на Науковий Фонд УААУП. Загальні Збори зокрема зупинились над привітом і листом Ректора УВУ проф. д-ра Володимира Янова, де він висловив задоволення із незвичайно корисної співпраці між УВУ і УААУП.

За останні два роки уступаюча Управа зробила багато корисної праці. Проф. Степаненко звітував про наукові конференції, заходи перед Федеральним урядом та іншими установами в обороні переслідуваних в СССР діячів науки і культури, і відносини між УААУП та іншими установами і організаціями. Проф. Лончина звітував про персональний і фінансовий стан Асоціяції, про дуже гарно редагований бюлетень Асоціяції Професорські „Вісті", та про посередництво Асоціяції у підшукуванні праці для своїх членів.

Проф. Каменецький, керівник Мюнхенського Проєкту, говорив про програму літніх семінарів, що їх УВУ, університет Сентрал Мічіґен і УААУП організують в Мюнхені. Програма та попередні року

(Закінчення на ст. 5-ій)

КОНВЕНЦІЙНИЙ КОМІТЕТ УНС ЗАПОВІДАЄ НАРАДИ

Піттсбурґ. — Конвенційний комітет УНСоюзу, що його очолює головний радний Андрій Джула, повідомляє, що чергові наради комітету відбудуться в неділю, 30-го січня, 1978-го року о год. 3-ій по полудні в приміщенні готелю Гілтон, кімната ч. 76. Участь всіх членів комітету в нарадах обов'язкова. На порядку нарад є ряд пильних справ, пов'язаних з 29-ою Конвенцією УНСоюзу, яка відбудеться тут в тижні, починаючи від понеділка, 22-го травня, 1978-го року.

ЗСА передадуть Будапештові корону св. Стефана 6-го січня

Вашінгтон. — Державний департамент інформує, що ЗСА передадуть Будапештові корону св. Стефана та інші королівські регалії, які находяться під американською охороною від 1945-го року, під час спеціяльних церемоній 6-го і 7-го січня наступного року, додаючи, що корона, символ мадярської державности, буде на „постійній публічній виставі" у мадярській столиці. Ще не відомо хто буде очолювати американську делеґацію, яка має передати корону комуністичному урядові Мадярщини, але існує можливість, що головою делеґації буде п-і Розалин Картер, дружина президента Джіммі Картера.

Як відомо, проти передання корони св. Стефана комуністичному урядові Мадярщини виступили речники мадярських громад у країнах вільного світу, як теж багато американських законодавців, твердячи, що корона є символом політичної та релігійної свободи мадярського народу і тому не повинна бути передана в руки диктаторського комуністичного режиму, бо така передача означатиме, що ЗСА визнають, що диктатор Янош Кадар і компартія „мають моральне право володіти над мадярським народом".

У Вашінгтоні мадярська Фундація імени Кардинала Йозефа Міндсенті в п'ятницю, 16-го грудня, внесла клопотання до федерального суду, щоб суд заборонив президентові Картерові передавати корону комуністичному урядові Мадярщини, твердячи, що тільки Конґрес ЗСА може вирішити „майбутню долю корони св. Стефана". Однак, день пізніше, тобто в суботу, федеральний суддя Джун Ґрін відмовився розглядати поділене клопотання, внесене 16-ма сенаторами і конґресменами, заявляючи, що передання корони — це справа законодорної політики, за яку відповідає в першу черґу виконавча частина федерального уряду, а не законодавча, тобто Конґрес.

БІЛИЙ ДІМ ПОЗИТИВНО ОЦІНЮЄ МИРОВИЙ ПЛЯН БЕҐІНА

Вашінгтон/Ню Йорк. — Після триденних нарад з президентом Джіммі Картером, ізраїльський прем'єр Менахем Беґін заявив у неділю, 18-го грудня, що Білий Дім вважає його найновіші пропозиції щодо ізраїльсько-арабського замирення „справедливою підставою для переговорів", але з різних причин уряд ЗСА не хоче „формально підтримувати цього пляну". Виступаючи на телевізійній програмі, Беґін ще раз накреслив свій плян, що його представив раніше Президентові, а саме: Ізраїль готовий повернути Єгиптові Сінайський півострів, але затримати „оборонний кордон" біля ізраїльської границі, якщо Каїр на це погодиться, як теж готовий надати палестинським арабам на західньому березі ріки Йордану і в околиці міста Ґази „внутрішню автономію", але ізраїльські війська залишилися б, щоб запевняти „безпеку Ізраїля".

Аналітики вказують, що власне пропозиція Беґіна відносно розв'язки проблеми палестинських арабів є причиною чому президент Картер не дав ізраїльському пляновї своєї „формальної підтримки", бо арабські лідери, включно з єгипетським президентом Анваром ель-Садатом, напевно матимуть поважні застереження до цієї пропозиції. Араби вимагають, щоб Ізраїль цілком звільнив всі окуповані під час воєн землі і щоб палестинці мали право створити свою власну „батьківщину", чи то як самостійну державу, чи як автономну провінцію в складі Йорданії.

Прем'єр Беґін заявив на телебаченні, що з уваги на те, що землі на західньому березі Йордану — „це історична батьківщина жидівського народу", то ізраїльтяни матимуть право там поселюватися, але додав, що палестинські араби могтимуть жити „в теперішніх границях Ізраїля".

Білий Дім підтвердив, що президент Картер вважає пропозиції Беґіна „конструктивними" і що він вказують на „нову гнучкість" ізраїльського уряду, але підкреслив, що американський уряд не дає цим пропозиціям своєї „формальної підтримки".

Беґін у неділю, 18-го грудня, відбув також короткі наради з колишнім президентом Джералдом Фордом і колишнім державним секретарем Генрі Кіссінджером, а в понеділок у Ню Йорку мав зустрінутися з генеральним секретарем Об'єднаних Націй Куртом Вальдгаймом. У розмові з Дж. Фордом, як теж на телевізійній програмі, прем'єр Беґін зазначив,

(Закінчення на ст. 5-ій)

Поліпшилися вигляди на договори з СССР щодо роззброєння — твердить Пол Ворнкі

Женева. — Пол Ворнкі, директор Бюра для справ зброї і роззброєння, заявив у вівторок, 13-го грудня, що „значно поліпшилися" вигляди на підписання трьох договорів зі Совєтським Союзом, а саме, щодо обмеження стратегічної атомової зброї, відносно припинення будь-яких атомових вибухів-випробувань і то навіть для мирних цілей, як теж в справі „демілітаризації" Індійського океану.

Ворнкі, проти якого багато законодавців і американських коментаторів мають застереження, бо вважають, що він надто схильний на різні однобічні концесії для СССР, сказав, що його оптимізм базований на факті, що минулого місяця совєтський лідер Леонід Брежнєв, змінюючи дотеперішнє становище Москви, заявив, що Совєтський Союз може погодитися на „мораторіюм" на підземні атомові вибухи-випробування, призначені на мирне використовування нуклеарної енергії. Ворнкі, однак, перестеріг, що хоча вигляди на підписання договорів на його думку покращали, то немає запевнення, що ці договори таки будуть підписані, бо „залишилося ще багато поважних розбіжностей".

Новий договір з СССР щодо обмеження стратегічної атомової зброї, який натрапив на поважні перепони, повинен заступити договір з 1972-го року, що вигас в жовтні цього року.

Щодо договору в справі припинення всіх підземних атомових вибухів-випробовувань, то в переговорах, крім ЗСА і СССР, бере теж участь Британія.

Відносно „демілітаризації" Індійського океану, то остаточний договір між ЗСА і СССР ще в „далекому майбутньому" — сказав Ворнкі, але вже незабаром обидві сторони можуть дійти до порозуміння не збільшувати своєї військової сили на тому океані, а може навіть дещо зменшити її.

СССР і Куба подвоїли своє постачання для Етіопії

Вашінгтон. — Згідно з останніми інформаціями Державного департаменту, Совєтський Союз і Куба подвоїли доставу зброї і збільшили свій військовий персонал в Етіопії. На протязі минулого тижня совєтські транспортові літаки безперебійно, порушуючи навіть кордони чужих країн, довозили до Етіопії зброю і військовий виряд, викликаючи здивування у військових спостерігачів, які слідкують за подіями у тій африканській країні.

Деякі офіційні речники Пентагону вважають, що накопичення зброї совєтами і збільшення кубинських військових „спеціялістів" є пов'язане з підготовкою великої контрофензиви, що її підготовляють етіопійці проти Сомалії, війська якої майже повністю контролюють провінцію Оґаден, за яку ввесь час йде спір між Етіопією і Сомалією.

Джон Ґ. Траттнер, речник Державного департаменту, заявив, що Адміністрація президента Картера має докази про збільшення кубинських військовиків і посилену доставу зброї Совєтським Союзом, але Траттнер відмовився назвати кількість і не бажав входити в подробиці. Інші джерела натомість стверджують, що приблизно 800 кубинців перебувають тепер в Етіопії і деякі з них беруть навіть участь в боях проти сомалійської армії, а також понад 500 совєтських громадян виконують функції дорадників і керують скомплікованою зброєю, головно літаками, модерними гарматами і ракетними вистрільнями. Така кількість совєтських військових дорадників становить подвійне збільшення, бо ще минулого тижня в Етіопії перебувало 250 совєтських військовиків.

Траттнер відмітив, що така велика кількість дорадників і накопичення зброї становить загрозу для миру в Африці і тому уряд ЗСА розпочав вже переговори з представниками Совєтського Союзу про Етіопію. Подібні переговори ведуться також з Кубою. Вашінгтон також стверджує, що головним джерелом неспокоїв в Африці є присутність в Анґолі великої кількості кубинських вояків, яких Кастро і Москва перекидають, згідно з потребами, до різних країн Африки.

Тим часом, як твердять аґенції західніх країн і два конґресмени, які недавно побували в Аддіс Абаба, в Етіопії панує страшний терор і масові розстріли т. зв. „контрреволюціонерів". Конґресмен Дон Бонкер, демократ зі стейту Вашінґтон, і конґресмен Пол Е. Тсонґас, демократ з Массачусетс, бачили на власні очі, які тіла розстріляних лежали на вулицях Аддіс Абаби. Тонкер при тому заявив, що теперішні керівники Етіопії керують державою при допомозі страшного терору.

Австрійські комуністи піддержують політику Москви

Відень, Австрія. — Маленька і без жадного політичного впливу австрійська Комуністична партія, яка відбувала цього тижня свій 23-ий з'їзд у Відні, йдучи по лінії політики Совєтського Союзу, окремою заявою засудила відокремлену політичну акцію єгипетського президента Анвара ель-Садата і каже, що Ізраїль має право на екзистенцію, але напевно мусить відтягнути свої війська з окупованих арабських земель і погодитись на створення самостійної палестинської держави. Мирні заходи президента Садата речники австрійської Компартії називають „безплянowими, які мають на меті розбити арабський світ" і задоволити „реакційні сили" в З'єднаних Стейтах Америки. Австрійська Компартія, як відомо, безсильна, не має репрезентації в парляменті, а своєю заявою про Близький Схід тільки підтвердила свою безсилість і тісну пов'язаність з КПСС.

Зрештою, як пише в „Ню Йорк Таймс" з 15-го грудня ц. р. кореспондент Пол Гофманн, ця партія вже раніше намагалася відзеркалювати совєтську офіційну політику і обороняти її на Заході. Крім того речники цієї партії постійно засуджували дисидентські рухи в сателітних країнах, зокрема в Чехо-Словаччині, негативно висловлювались про чехо-словацьку „Хартію—77", відкидали еврокомунізм, а заяви італійських, французьких і еспанських комуністів називали „антисовєтською пропагандою". Генеральний секретар австрійської Компартії Франц Мурі, зустрічався у Відні з Андреєм Р. Кіріленком, членом совєтського Політбюра, який зупинився був у Відні після його повороту з Африки і тому ніхто не сумнівається, що остання заява Франца Мурі про поїздку Садата до Єрусалиму і справи Близького Сходу була узгіднена з Кіріленком.

КҐБ ШАНТАЖУЄ БАТЬКІВ С. САПЕЛЯКА. СЛОВО „УКРАЇНА" — НА ІНДЕКСІ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Передаємо текст заяви українського політичного в'язня Степана Сапеляка до голови КҐБ Андропова. Заява поширється у самвидаві.

Степан Сапеляк, 1950 року народження, з села Росохач Чортківського району Тернопільської області, був арештований в 1973 році за те, що, мовляв, зірвав совєтські прапори, а на їх місце повісив синьо-жовті. Його обвинувачували теж у тому, що він з ранньої молодости збирав народні пісні, в яких були заклики до національно-визвольної боротьби. Сапеляка засудили на 5 років позбавлення волі й перевезли до Пермського табору.

Треба сказати, що факти про шантажування батьків Сапеляка, про які він пише, потверджуються посередньо тим, що каґебівська газета, що її висилають з Києва українцям за кордон, „Вісті з України" (ч. 31 за липень 1977) надрукувала статтю за підписом матері Сапеляка, Ганни Сапеляк, в якій вона „протестує" проти надісланого їй з Бремену в Західній Німеччині листа від Уршули Дорман з пропозицією вислати пакунок Сапелякові. Ганна Сапеляк „обурюється" і запевняє, що її син відбуває „справедливе покарання за тяжкий злочин". Цей лист в багатодечому нагадує лист, що його ніби то „писала" колись мати Василя Симоненка, „протестуючи" проти зацікавлення українців на Заході долею і творами її сина.

Текст заяви Степана Сапеляка такий:

„Моя мати має 48 років, її освіта — 2 кляси; вона працює в колгоспі при вирощуванні цукрового буряка. Її місячний заробіток — 42 карбованці. Мій батько — чорнороб у колгоспі. Він неписьменний; його місячний заробіток — 50 карбованців. Батьки мої (у них на утриманні два сини і зовсім старенька мати) позбавлені найелементарнішого достатку. Думати, що вони цікавляться політикою — це абсурд. Мета існування моїх батьків — шматок хліба.

В 1973-му році, коли мені ледве сповнилося 22 роки, мене арештували органи державної безпеки і засудили на закритому судовому засіданні в Тернополі за політичні переконання на 5 років позбавлення волі та 3 роки заслання в північні райони СССР. З висновку слідчої комісії відомо, що мої батьки жадної причетності до „справи" не мали. А проте, зразу ж після мого арешту до них застосовано репресивні заходи, які не припиняються й до сьогодні.

Так, під час слідства в УКҐБ Тернополя, співробітники державної безпеки, побачивши, що я дуже люблю свою матір і хвилююся за неї, а також, що мати так само любить мене, використали це, як засіб тиску на неї. На початку березня 1973 року підполковник Смірнов, старший лейтенант Ложа та інші, викликавши мою матір немов би на допит, заприсили їй відректися від мене. Інакше „ми будемо змушені вивезти вас на Сибір" (зі слів Смірнова). Від 3-го травня до 10 серпня 1976 року мати не отримала від мене ні одного листа, хоч я відсилав їх регулярно. А я за ті чотири місяці отримав від матері тільки дві телеграми: „Що з тобою. Листів немає". Листа, що його моя мати вислала 28-го червня 1976 року, видали мені щойно 4 серпня 1976. Мати писала: „Синочку, не пиши на конверті слова Україна! Слава Ісусу Христу! Бо листів вручати нам не будуть...."

Як мені стало відомо, співробітники Тернопільського КҐБ спеціяльно попередили матір про це. І ось у травні 1977 року матір знову викликали до КҐБ. Погрожували тюрмою, вимагали від неї припинити листування з людьми з-за кордону, які співчувають нашій родині.

Залякувана і тероризована мама живе тепер у постійному страху, вже не тільки за мене, але й за себе. А співробітники Тернопільського КҐБ підтримують цей страх у неписьменної селянки, і все це лише тому, що її син відбуває покарання за політичні переконання. Трудно собі уявити, що все це діється з Вашого відома. Через це прошу вказати Вашим тернопільським співробітникам на недопустимість подібних вчинків і забезпечити моїх

(Закінчення на ст. 6-ій)

Чехо-словацькі дисиденти плянують видати нову заяву

Відень, Австрія. — Пол Гофман, кореспондент „Ню Йорк Таймсу", якого свого часу придержала була чехо-словацька поліція і відібрала від нього усі нотатки, інформує з Відня, що чехо-словацькі дисиденти, відзначаючи першу річницю деклярації „Хартія—77", плянують опублікувати незадовго новий документ з критикою комуністичного режиму в Празі, який постійно порушує права людини, не зважаючи на тривання Европейської Конференції для справ миру і співробітництва в Белграді. Один з визначних чехо-словацьких дисидентів, прізвища якого не називається, заявив в телефонічній розмові з Гофманом, що права людини в Чехо-Словаччині існують тільки на папері, а політичний терор проти дисидентів і осіб, які підписали „Хартію—77", подвоївся. Новий документ, згідно з опінією дисидентів, відновить домагання привернути в Чехо-Словаччині громадянські права і додержуватись Гельсінкської угоди, яку комуністичний уряд в Празі підписав разом з 34-ма іншими країнами. Пол Гофман пригадав при цій нагоді, що прем'єр Чехо-Словаччини Любомир Струґаль, відвідуючи минулого місяця Австрію, заявив на пресовій конференції, що уряд в Празі поборював і буде поборювати в будучому рух політичних дисидентів, але додав, що покищо ніхто не був заарештований тільки тому, що він підписав „Хартію-77", а досі цей документ підписали, або схвалили понад 700 осіб, переважно інтелектуалістів. Газета „Руде Право", орган чехо-словацької Комуністичної партії, постійно закидає західнім країнам, що вони вмішуються в внутрішні справи Чехо-Словаччини. Під обстріл цієї газети дуже часто попадає також Міжнародна Амнестія, організація, яка займається обороною людських прав і політичними в'язнями. Празькі комуністи твердять, що ця організація бачить неполадження людських прав тільки в комуністичних країнах, натомість систематично іґнорує такі порушення на Заході, наприклад, в З'єднаних Стейтах Америки, Північній Ірляндії і Західній Німеччині.

ОБІД З НАЙБІДНІШИМИ...

Репортаж Іванни Савицької

Коли в різдвяному сезоні ви побачите під якою крамницею дві чи три жінки, зодягнені в темні уніформи, в капелюхах з кокардами, що ніколи не виходять з моди, вам може не сподобатися їхній прихриплий спів на дошкульному часом морозі. Стояти отак на зимні годину-дві і виспівувати милостиню у прохожих, справа не легка. Просити пожертви доводиться цим жінкам не для себе, а для тисячів бідних, голодних, бездомних, самотніх, хворих, калік і ожебраків. Той спів — це посвята, гідна уваги й пошани.

Історія організації, що зветься The Salvation Army виводиться з Англії з 1865 р. Протестантський священик William Booth присвятився тлумаченню біблії найбіднішим прошаркам Лондону. Наблизити цих людей до Бога, до світла правди, стало ідеєю, яка швидко знайшла іспо- відників і визнавців, що стали зав'язком відомої в цілому світі харитативної і дуже активної організації.

Швидко виявилося, що крім навчання про Бога є багато інших потреб. Вілліям Бус віддає все своє скромне майно, будує для бідних притулки, годує голодних, пригортає опущених і самітних. Любов, людяність і гуманість стали отою притягаючою силою і світлом, до яких горнулися тисячі найбільш упосліджених людей, з'явилися добровольці і охочі до праці, і гурт людей, зорганізованих на військовий лад, запроектував мундури, встановив закони і статут, і прийняв популярну назву Армії Спасіння.

Ідея і діяльність організації поширилася швидко і на інші країни. „Ню Йорк Таймс" з вівторка, одинадцятого березня 1880 р. пише так: „На лондонському кораблі „Австралія", що

„...Вже о 9-ій годині довгі черги особливого вигляду „гостей" уставились вздовж вулиць перед входом до будинку для бідних..."

причалив до нюйоркської пристані, висіло 27 пасажирів, що їхали найдешевшою клясою, між якими було сім жінок і один мужчина — авангардна група чужої нам організації Армія Спасіння. Вони викликали сенсацію своїми темними уніформами і капелюхами з пурпуровими кокардами. Уоружені в бубни, клярнети й тамбурини, співаючи релігійні пісні, привертали увагу сливе цілого міста".

Під сучасну пору Армія Спасіння діє в 77-ох країнах і має 26 тисяч офіцерів, які обслуговують 92 тисячі алкоголіків, зґуртованих в опікунчих центрах, 62 тисячі реґабілітантів-нар-

(Закінчення на ст. 5-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Доктрина Картера"

„Ми скріпили нашу закордонну політику на відтинку прав людини і подаємо всім до загального відома, що ЗСА стоять по боці жертв репресії; ми стоїмо по стороні тортурованих і несправедливо ув'язнених і з тими, яких змушено замовкнути" — сказав президент Джімі Картер у своїй заяві, виголошеній на початку його пресової конференції минулого тижня.

Ці слова Президента — це дальший доказ, що „Доктрина Картера", як журналісти вже раніше назвали його виступи в обороні прав людини, далі діє і що уряд ЗСА продовжуватиме цікавитися станом людських прав у цілому світі. Президент Картер це ясно підкреслив у своїй заяві, сказавши: „Моє особисте зобов'язання до прав людини дуже сильне. Американський нарід поділяє мої переконання. Наш уряд продовжуватиме висловлювати це наше зобов'язання і ніколи не старатиметься скривати його. І ми завжди заохочуватимемо інші країни прилучитися до нас".

Президент не обмежився тільки до заяви, що ЗСА продовжуватимуть виступати в обороні прав людини, але також опрокинув твердження Москви та інших диктатур, що така оборона нібито є „втручанням у внутрішні справи", вказуючи, що „Універсальна Декларація та інші договори щодо прав людини означають, що одна країна може критикувати трактування іншою країною її громадян, і то без того, щоб взаємно вважатися ворогами". Він зазначив, що ЗСА продовжуватимуть виступати в обороні цих справ і що „ми вітаємо перевірку і критику нас самих іншими, як частину нормальних відносин між державами". Таким чином президент Картер фактично повторив своє твердження з промови перед Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй, коли в кінці березня цього року сказав: „Всі держави, які підписали Хартію Об'єднаних Націй, зобов'язалися додержувати і шанувати основні права людини. Отже, жаден член Об'єднаних Націй не може твердити, що переслідування його громадян є виключно його внутрішньою справою".

Події останніх днів доказують, що оборона прав людини для уряду ЗСА — це дійсне зобов'язання, а не тільки політичне позування. Спенсер Олівер, член американської делеґації на Беоґрадську конференцію, яка розглядає дотримання Гельсінкських домовлень, у понеділок, 12-го грудня, виступив з формальною обороною Миколи Руденка і Олекси Тихого, двох українських політичних в'язнів, що їх совєтські власті засудили на довгі терміни ув'язнення за приналежність до Української Групи сприяння виконанню Гельсінкських угод. Крім того, американська делеґація на Беоґрадську конференцію прилучилася до делеґацій інших 15-ох держав вільного світу, вимагаючи офіційного визнання для цієї української та інших громадських груп, створених для слідкування за приміненням Заключного акту Гельсінкських домовлень.

Отже, уряд ЗСА активно виконує свої зобов'язання щодо оборони людських прав, зобов'язання, про які говорив під час пресової конференції президент Картер. Треба підкреслити, що американський уряд виявляє таке зацікавлення правами людини до великої міри тому, бо сам президент Картер глибоко переконаний, що ЗСА повинні використовувати свій вплив, щоб „зменшити людські терпіння" по цілому світі, що він підкреслив у його минулотижневій заяві. Однак треба також відмітити, що ця оборона людських прав Америкою мала б більший успіх, якщо б ЗСА використали свою економічну силу, щоб спонукати Кремль шанувати політичні, національні релігійні та загальнолюдські права своїх громадян. Білий Дім повинен послухати порад нюйоркського сенатора Деніела Мойнігена і колишнього совєтського політичного в'язня Владіміра Буковського, висловлених на недавній конвенції Американської Федерації Праці — Конґресу Індустріяльних Організацій (АФП-КІО), а саме: уряд ЗСА і американські підприємці повинні використовувати факт, що СССР конечно потребує різних американських продуктів, зокрема харчових, щоб змусити Москву додержуватися міжнародних договорів і власної конституції щодо пошанування прав людини.

Д-р Мирослав Харкевич

СЛОВО РІДНЕ, МОВО РІДНА...

Про справу, про яку беруся писати, вже багато сказано і написано, але це проблема такої великої ваги, то до неї завжди треба повертатися та постійно над нею серйозно затановлятися.

Св. Євангелист в найбільше свято християнського світу каже, що з початку було слово, а наш найбільший національний Пророк поставив слово на сторожі українського національного буття.

А слово це мова, та солов'їна мова, її звуки зустрінули наш прихід на цей світ, це мова, що за її права і силу воювали і з нею на устах гинули найкращі сини й дочки нації.

Не дарма емські укази, валуївські жандармські закони, сталінські і брежнєвські конституції і розгнуздана московська беззаконність старається вбити, знищити українську мову. Вони бо, наші вороги, знали й знають, що коли згине мова, то згине і нація.

А сьогодні в Україні з традиції боротьби й крови Січових Стрільців, лицарів Армії Української Народної Республіки, воїнів Української Повстанської Армії і Української Національної Армії зродилися і могутніють нові одержимі-нескорені.

І хоч ворог палить древні манастирі і безцінні бібліотеки, ці скарбниці друкованого українського слова, краде іконостаси і нищить Космачі, то вони, ці нескорені, маршують в новітню історію з пламенним українським словом на устах. А за цими одержимими заговорили знову рідною українською мовою донбаські шахтярі, воронізькі колгоспники й навіть одеські „жуліки".

Але там, де мову диктує партія і всеякі „генсеки" чи їхні вислужники, там все мовчить, або ще багато гірше, там все говорить, пише, творить і друкує в мові московського окупанта. Це стосується в першу чергу мови інтелектуалістів, творців і працівників культури, науки й мистецтва. Дояркам і свинаркам, як теж простим колгоспникам дозволяється, з „ласки" конституції, говорити по-українськи.

Чи може бути кращий арґумент, краща лекція і доказ про вагу і значення української мови тут, у вільному світі, в усіх країнах нашого поселення, в діяльності, а в першу чергу на з'їздах і конференціях наших академічних товариств чи об'єднань!

Висловлюю ці думки у висліді довгих дискусій на терені мого рідного товариства, Українського Лікарського Товариства Північної Америки, але вірю, що такі самі проблеми вже мають або ще матимуть всі інші академічні товариства, як інженери, ветеринарні лікарі, правники чи біологи.

Наші ряди поповнюються кожного року новими, молодими колеґами, які, зовсім зрозуміло, навіть коли знають зовсім добре свою рідну поточну мову, то часто мають труднощі в професійній, фаховій мові чи термінології.

Ці молоді люди хочуть брати участь у наших з'їздах і конференціях не лише як пасивні слухачі. Вони хочуть поділитися своїм найновішим і часто дуже великим знанням зі своїми старшими колеґами, але домагаються права говорити такою мовою, в якій вони вчилися і яку найкраще знають.

І саме тут починається правдива проблема, виринає гордійський вузол, який раніше чи пізніше треба розтяти.

Коли ми в своїм лібералізмі підемо на далекойдучі мовні уступки й дозволимо на свобідне вживання не-української мови на наших наукових з'їздах, то очевидно з кожним роком балянс в некористь української мови буде збільшуватися. А одного сумного дня, коли наша чуйність буде притуплена, то панівною мовою наших конференцій і з'їздів стане не-українська мова.

Боюся, що це буде час, коли старша і середня ґенерація вже не буде мати ні охоти ні сил боротися за права і значення української мови. А ще більше, боюся, що тоді наші молодші колеґи скажуть собі: „А пощо мені належати до двох подібних товариств? Яка між ними різниця? Стейки й коктейл смакують так само, музика така сама, тут і там можна зустрінути тих самих людей, а тепер вже і мова та сама." А далі логіка підкаже, що треба зрезиґнувати з одного товариства, а знову практичні міркування чи опортунізм вирішить, що ним не повинно бути українське професійне товариство.

Безсумнівно, що можна висунути арґумент, як то наші молоді науковці потребують арени для своїх публічних виступів, як теж відкриті сторінки для своїх публікацій, але знову той сам арґумент, що вони не знають достатньо української мови. На щастя, існує так багато не-українських конференцій і фахових журналів і вони є такі доступні, що навіть початкові науковці знайдуть собі в них місце. А як охочі забажають, щоби про них знали в рідному українському середовищі, то нехай постараються про переклади, за які зовсім легко.

Нашим обов'язком є доказати як перед поневоленою Україною і перед її поневолювачами, так в першу чергу перед чужинецьким світом, що українці це не лише доярки, свинопаси й колгоспники, що вони не лише гуляють гопака і п'ють горілку. Докажімо, що між нами є висококваліфіковані фахівці, професіоналісти й науковці, які мають, плекають і вирощують свою рідну фахову мову, так завзято іґноровану і вперто московщену в так званій українській „республіці".

В нашій організації, в УЛТПА, ми мали вже чисельні випадки, що наші члени, лікарі українського роду, які не мали змоги навчитися своєї рідної мови, а навіть члени не-українці, з великим завзяттям і вкладом часу виголошували на наших з'їздах свої доповіді в поправній українській мові.

Вірю, що знайдуться молоді колеґи, які стануть експертами української професійної мови й термінології в своїх ділянках знання, і не менше вірю, що усі наші колеґи зможуть висловити свої думки в зрозумілій українській мові на публічному форумі. Тут мушу пригадати, що ніхто з нас не кінчив українських медичних, дентистичних чи інженерських високих шкіл, ми всі є продуктом чужого, найрізноманітнішого академічного шкільництва.

Напевно не раз заіснують випадки, диктовані моментами політичної чи чемностевої натури, що прийдеться вживати в мові чи письмі не-української мови, але хочу вірити, що принаймні на найближчі роки це будуть виїмки. Як це добре, що ми усі знаємо принаймні дві мови та можемо вийти з кожної ситуації в своїх доповідях чи публікаціях коротким резюме в не-українській мові.

Для самозбереження і задержання пошани до себе самих, як теж хоч мінімального виконання своїх зобов'язань супроти нескореної України, мусимо зберегти за всяку ціну українську мову, як пануючу мову наших академічних товариств їх видань, конференцій і з'їздів.

І. Вовчук

„РУБЕЖІ" ЮВІЛЕЙНОГО РОКУ

(1)

Так уже заведено в большевицькому царстві імперської сваволі, що про висліди боротьби, яку з року в рік веде всевладна партія КПСС за врожай і заготівлю хліба державі, трударі довідуються з проголошення на урочистостях щорічного відзначення захоплення влади большевиками в жовтні. Цього року 60-ліття здобуття влади в Жовтневій перемозі, якою започатковано відновлення розваленої в національних революціях імперії, в Москві відзначувано особливо помпозно. З 103 країн прибули до імперської столиці аж 123 делеґації. Три дні славословили про „здобутки Жовтня", кадили Брежнєву, підносячи до небес його „мудре керівництво" партією, аплодуючи через кожні дві три фрази його доповіді про „Поступ людства під впливом Жовтня". Як подала московська преса, оплескували біля 100 разів: звичайно довго, гучно і встаючи з місць.

Прославляючи осяги започатковані шістдесят років тому, некоронований володар імперського комплексу СССР підкреслив перемогу в громадянській війні, веденій головним чином проти національних республік, в п'ятирічках будови соціялізму, у „Великій Вітчизняній війні", що велася проти навали імперіялістичних сил „рятуючи людство від фашистського поневолення", у складних умовах Холодної війни — скрізь „Ми перемогли" повторював кілька разів Л. Брежнєв. А як дійшов до сільського господарства, то тут „ще не всі проблеми с/г розв'язані". „Партія настирливо домагається, щоб ця галузь вповні забезпечила зростаючі потреби країни". „Настирливе домагання" партії триває не рік, не десять, а майже півстоліття, а перемоги немає. Почалось воно з суцільної колективізації. Тоді, борячись за збереження імперської цілости СССР, селян відчужили від землі. В імперській стратегії, якою була колективізація, замість трудової творчої ініціятиви національного селянства на своїй землі, запровадили всеобіймаюче директивне плянування.

З ним прийшло й „настирливе домагання", боротьба партії за забезпечення потреб країни збіжжям і продуктами сільського господарства. З року в рік закріплюються нові успіхи, плянується здобути нові перемоги, їх тепер звуть „рубежами", а зерно закуповують в ЗСА, Канаді і в інших країнах вільної економіки. Знаючи добре ціну „рубежам" свого господарювання, імперське керівництво СССР два роки тому передбачливо склало торговельну умову з ЗСА, за якою, незалежно від соціялістичних „рубежів" зобов'язалися купувати в ЗСА не менше 8 мільйонів тонн збіжжя. Передбачлива угода стала у великій пригоді в цьому році.

За попередніми обрахунками, в цьому році додатково до тих 8 мільйонів, буде закуплено не менше, як 10 мільйонів тонн пшениці і кукурудзи. У зв'язку з цим в Америці почали дещо підноситись ціни на збіжжя. Секретар сільського господарського департаменту пам'ятаючи 1972 рік, коли закупівля урядом СССР американського збіжжя спричинила піднесення цін на сільсько господарську продукцію на внутрішньому американському ринку, поспішив заспокоїти суспільність. Запевнивши, що совєтська закупівля зерна не вплине на продовольчі ціни, Берґлунд заявив „У нас стільки зерна, що Совєтський Союз може купувати хоч 50 мільйонів і це не послабить задовільнення потреб американського споживача". Як почали „заготовляти" американське зерно, зговірливіший став Андрей Громико, послабла і войовничість у Кремлі, а Брежнєв заговорив про „покращання відносин" з ЗСА.

Продовження буде

СУД НАД М. РУДЕНКОМ І О. ТИХИМ — 47 ТОМІВ ДОКУМЕНТІВ

Гельсінкі (УІС „СМОЛОСКИП"). Сюди дістався запис з суду над М. Руденком і О. Тихим, який відбувався в Дружківці від 23 червня до 1 липня 1977 року. Запис цей поширюється в самвидаві, він має 33 сторінки машинопису і в ньому говориться, що ціла справа Руденка-Тихого нараховує 47 томів документів і матеріялів.

Повний текст цього запису появиться в збірниках документів київської Української Гельсінкської Групи, які готує до друку В-во „Смолоскип" в українській і англійській мовах.

Нижче подаємо відпис (в оригінальному правописі) з титульної сторінки документу й інформації про виступи свідків, почавши від шостого дня суду.

СУД ПО СПРАВІ

ТИХОГО ОЛЕКСИ ІВАНОВИЧА, 1927 р. народження

І

РУДЕНКА МИКОЛИ ДАНИЛОВИЧА, 1920 р. народження.

СКЛАД СУДУ:

Предсідники — Заспредсідника Донецького Облсуду по Кримінальним Справам, ЗІНЧЕНКО, Едуард Миколаєвич.

Засідателі — ПЕРУШ
— ЛУКАШЕНКО
— БЕЗВЕРХНИЙ (запасний)
Секретар — Сусідко, Надія Григорьєвна.
Прокурор — АРЖАНОВ (з Києва)
Захисник Руденка — Алексевнін, Федір Іванович
Захисник Тихого — Корецький.
Початок суду — 23 червня 1977 р.
Кінець суду — 1 липня 1977 р.
Справа нараховує 47 томів.

„...На шостий день суду, цебто 28 червня, в залу впустили тільки 80-річну матір Тихого і сестру Руденка, а під вечір того ж дня двох синів Тихого.

Спочатку викликали свідків Тихого — Гребенюка Г. С., Цапа, Чуприненка, Скрипкіна, Сядристого, Бажаєву (викладачку Донецького університету), а на 29 червня визвали Стебуна Іллю Ісаковича — професора, завідуючого кафедрою Теорії літератури Донецького університету.

Раніше по справі Тихого допитували й інших свідків, але про виступи нічого не відомо.

Зі свідків Руденка визвали:

1. Русаковську, Аллу Василівну, завідуючу відділом психо-неврологічної лікарні, де знаходився на обслідуванні М. Руденко протягом 2-ох місяців, від січня до березня 1976 року. Вона свідчила, що Руденко прибув в лікарню в часі обслідування на встановлення групи інвалідности. Протягом одного місяця обслідування проводилося лікарем лікарні і нею особисто, і Руденко був визнаний цілком здоровим. Але для певності, його залишили ще на другий місяць і цим разом обслідування проводилося науковими працівниками і професорами Психіятричної лікарні ім. Павлова. Вони також визнали його вповні здоровим. Доктор Русановська свідчила ще, що Руденко привіз з собою транзиторний приймач, щоби слухати передачі Західніх радіостанцій, але на наступний день вранці вона (Русановська) відібрала у нього приймач і віддала лише через два місяці, коли Руденко був виписаний з лікарні.

2. Потім зачитали показання Балана Володимира Володимировича, бувшого воєннослужбовий, котрий свідчив, що Руденко в часі перебування в лікарні постійно слухав Західні радіостанції, так як приймач був у його сусіда по палаті (на це Руденко відповів, що у сусіда Русаковська також відібрала приймач, а Русаковська сказала, що пам'ятає точно про приймач Руденка, а про другий нічого пригадати не може)... Дальше Балан свідчить, що Руденко говорив, нібито в радянських радіопередачах нема ані одного слова правди і відмовлявся дивитись телепередачі... про це йому розповів Гончаров і Жилкін. Гончаров уже помер, а Жилкін можливо ще живе і міг би це підтвердити.

3. Опісля визвали свідка Кандибу Івана Олексієвича, котрий сказав, що Руденко приїжджав до нього...

4. Світличну Надію Олексіївну, котра сказала, що давала Руденкові свій лист на ім'я Української Громадської Групи Сприяння Виконання Гельсінських Угод.

5. Бердника, Олесь Павловича, українського письменника-фантаста...

6. Лук'яненка, Левка Григоровича, котрий свідчив, що Руденко приїжджав до нього, а у нього в цей час був Тихий, що та зустріч не була раніше підготовлена, а припадково так вийшло. Що Руденко привіз Декларацію Групи і Меморандум Но. 1. Лук'яненко вийшов на кухню, там прочитав ті документи і підписав їх. Опісля до кухні пішов Тихий Олекса Іванович і також познайомився з тими документами і підписав їх. А Лук'яненко в тому часі сидів в кімнаті. Обговорювання тих документів не було. Опісля вони троє вели розмову про Загальну Декларацію Прав Людини і Заключний Акт Гельсінських Угод.

Прокурор запитав, хто автор антирадянських документів: Декларації, Меморандумів Но. 1, 2, 3? — Лук'яненко відповів, що авторами були всі члени Групи, котрі підписали ці документи. Кожний вносив туда свої замітки і зміни. На прощання Тихий попросив Руденка прийняти до документів Групи і лист Тихого та включити його в Меморандум Но. І. І Руденко прийняв.

7. Опісля визвали дружину Руденка — Раїсу Афанасьєвну Руденко і прокурор запитав, котрі антирадянські документи вона розмножувала на машинці до писання. Вона відповіла, що жодних. Вона заявила, щож її до того часу не відомо, в чому обвинувачують її чоловіка і уважає, що суд нарушує право захисту тим, що її не повідомили про початок суду. Вона сказала що американський адвокат Рамзі Кларк погодився обороняти Руденка і вона післала лист в АРЮ і МАЮД, з просьбою допустити пана Рамзі Кларка захищати її чоловіка. На це предсідник суду Зінченко Е. М. сказав, що чужинецькі адвокати не мають права захищати радянських громадян.

8. Опісля зачитали свідчення Каплуна (брат Раїси Руденко), котрий говорить, що брав в квартирі Руденка без їх відома і згоди частинами рукопис „Енергія Прогресу" і читав дома. Дружині своїй про це не говорив. Він ще свідчив, що „Енергію Прогресу" й інші праці Руденка друкувала його сестра (в тому часі, як Руденки твердили, що все друкував сам Руденко, а дружина не друкувала і не читала).

Після перерви адвокат Алексевнін підійшов до дружини Руденка і сказав, що буде з нею говорити на просьбу Руденка. Вона запитала, який суд судить і чому в залю пускають лише вибраних. Адвокат відповів, що суд відкритий і назвав прізвища суддів а ось, що в залю впускають лише вибраних — так він цього „не замітив". Алексевнін розповів, що він радив М. Руденкові визнати свою вину і покаятися, але, по його словах Руденко дуже розізлився і просив його більше не порушувати цього питання, бо в противному разі йому доведеться відказатись від його послух захисника. Тому адвокат радить дружині переконати Руденка покаятися. Дружина Руденка відповіла, що не буде цього радити свойому чоловікові, бо уважає, що йому немає в чому каятися...

...10. Зачитували упоказання Барладяну В. І., котрий говорив, що прийшов до Руденка М. Д. 19 грудня 1976 р. в день його народження, опісля переночував на вокзалі і на другий день знову прийшов і вручив Руденкові своє письмо в Прокуратуру Одеської області, а Микола Руденко познайомив його зі змістом Меморандуму Но. 2. Через два дні у Руденка був обшук і той лист вилучили. Тому через місяць Барладяну знову післав поштою той самий лист Руденкові і при цьому просив Руденка розпоряджатися його (Барладяну) підписом..."

М. Ковшун

НЕЗАБУТНІЙ

Пам'яті М. К. Зерова

І

По короткій перерві після вступних іспитів я знову переступив поріг Київського університету. Поспішаю головним коридором у північну частину, де вивішено таблиці лекцій. Найперша думка цікавить, хто читатиме лекції з української літератури. Перебігаєш очима рядки з назвами дисциплін. Ось воно. Українська література — професор Зеров. Від радости хочеться кричати, танцювати — Зеров, Зеров, Зеров!

Чого душа сповнювалася такою радістю? Адже професора Зерова я ще не знав, ніколи його не бачив у вічі, не знав навіть, як він собою виглядає. Іспити з літератури й мови довелося складати іншим професорам. Та ім'я Миколи Зерова було вже відоме по всій Україні з літературної дискусії, що точилася на сторінках радянської преси в двадцяті роки. Найвизначнішими постатями в цій дискусії окреслилися Сергій Пилипенко, Микола Хвильовий та Микола Зеров. Гасла Хвильового — „Геть від Москви! Геть від московських задрипанок! Дайош Европу!" — були дужою притягальною силою, магнетом, серед студентської молоді, що грала найактивнішу ролю на загальному тлі українізації тих років. А тому від думки, що ті чотири роки матимеш щастя слухати лекції професора Зерова, ставало так радісно на душі.

Лекції вузького профілю або фаху відбувалися в авдиторіях звичайного типу кляс, де могло поміститися сорок-п'ятдесят студентів. Приміщення обставлене незграбними столами, покритими фанерою, та стільцями-табуретками для сидження. Склад студентів за віком був різний, від двадцяти до тридцяти років.

З напруженою увагою всі студенти чекають на прихід професора Зерова. Нарешті, на весь розмах відкриваються двері й професор Зеров, вітаючи студентів на ходу, швидкими дрібними кроками увійшов до авдиторії. Не увійшов наче, а якось плавко рівно вкотився. Сам невисокого росту, в досить вільному на собі сірому, не першої якости, костюмі, з таким же сірим у правій руці фетровім капелюсі. Округла голова з м'яким густим, від чола назад зачісаним волосямм. Обличчя свіжо виголене рожевої цери, варте заздрощів не одної, мабуть, студентки. З обідців великих рогових окулярів світяться ясні очі. Під пахвою лівої руки пошарпаний портфель, набитий книжками, з-за яких на своє місце не сягають застібки. Всій його рухливій постаті, приємному обличчю надавала понуроватого, на перший погляд, незадоволеного виразу обличчя повна відкопилена нижня губа, наче він злий на весь світ. Та за першою фразою, що злинала з уст Зерова, він якось увесь опромінювався, струшував із себе всі прикрощі, що налипали на нього десь поза університетом, сміливо й радо заходив у комори давніх скарбів розкладених на столі книжок, виписок, програми, як добрий господар, що повернувся з далеких мандрів у свій дім. Зеров не викладав літературно-історичного матеріялу сухо, формально, як пам'ятки давньоминулого або близького літературного процесу, а ніби наново його відтворював, переживав і цим „заражав" усіх студентів, захоплював і змушував їх самих переживати. Говорив Зеров тихо, плавко, без ораторського форсування голосу, з легенькою шепелявістю в дикції. Йому бракувало багатьох зубів. Стирчали самі пеньки. А це вимагало більшої контролі у його вимові. При читанні цитат з поезії Зеров переходив з розповідної інтонації на співучий речитатив, що нагадував наших Боянів-лірників. Читав лекції стоячи зажди за столом. Часом так захоплювався поданим матеріялом, що сам на місці аж підскакував, аж танцював, а у веселих гумористичних місцях так щиро заходився сміхом, що студенти не стримувались і цілою авдиторією дружньо підхоплювали цей сміх. Дуже барвисто професор Зеров малював деякі образки з життя першого повістяра в українській літературі, Квітки-Основ'яненка, коли він був послушником при манастирі і шкапою возив воду для потреб монахам та зав'яз у баюрі. На цю біду нагодилися Квітчині ровесники. Взяли його на глум. Це так вплинуло на Квітку-Основ'яненка, що він покинув і послушенство і манастир. Квітка всім цікавився, захоплювався. Феєрверками, танцями, театром. За це хтось і пустив по світу про нього веселу епіграму:

Бил монахом, бил актьором,
Бил поетом, стал танцором.

Зеров був дуже уважливий до студентів. Коли він на якесь питання студента не міг одразу подати докладне пояснення, він цього не забуде, а наступної лекції витягне зі свого портфеля аркуш паперу, підійде до того студента і скаже: — „Оце вам виписка з бібліографії щодо вашого питання", — і подасть цей аркуш, заповнений на цілу сторінку виразним прямим почерком.

1928 рік як у Києві, так і по всій Україні і навіть на Кубані був кульмінаційним пунктом на загальному тлі українізації. На всьому ще лежала печать відносно можливих свобід, відповідних загальній радянській системі. У літературному клюбі одночасно можна було побачити і Рильського, що ще писав свої поезії за декларацією. — А я хотів би в тиші над вудками своє життя не проданим донести, — і Павла Филиповича, і Дмитра Загула, і Миколу Зерова, і автора збірки козацьких дум Дмитра Ревуцького, і непосидющого, темпераментного Тодося Осьмачку, що в алегоричних образах про Італію оспівував свою улюблену Україну:

—Італіє моя, лиш ти одна зі мною.

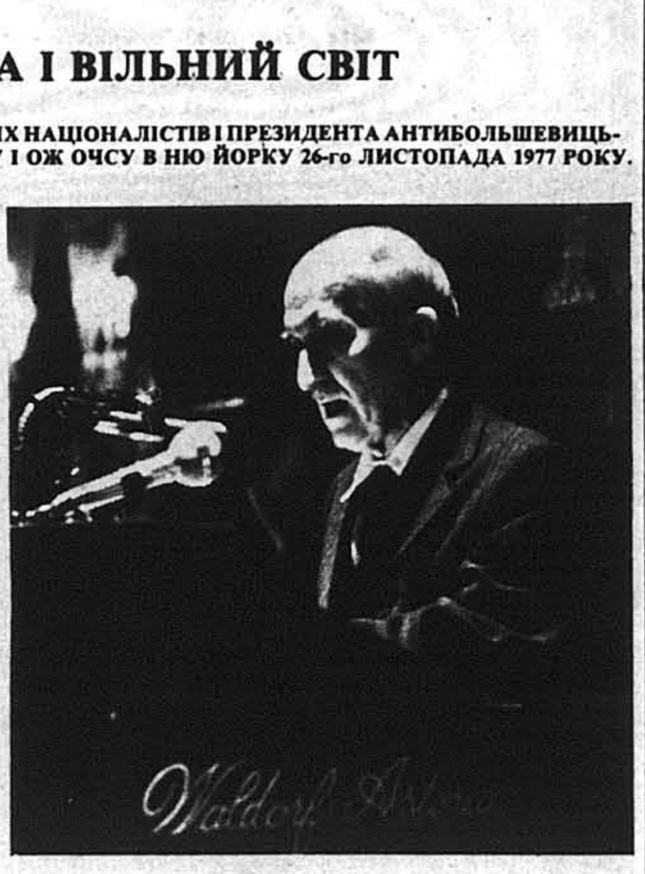
Студенти поспішали в колонну залю будинку вчених слухати реферат Михайла Сергійовича Грушевського про козацькі походи в Молдавію, а на мовні теми виклад молодої ще і вродливої, чорнявої Олени Курило. У залі Академії Наук збиралися Могилянський, Квітка (чоловік Лесі Українки), відомий педагог Дурдуківський, академік Сергій Єфремов. У залі селянського будинку студенти залюбки слухали своїх улюблених прозаїків Валеріяна Підмогильного та Бориса Антоненка-Давидовича.

(Продовження буде)

Ярослав Стецько

ВОЮЮЧА УКРАЇНА І ВІЛЬНИЙ СВІТ

ДОПОВІДЬ ГОЛОВИ ПРОВОДУ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ І ПРЕЗИДЕНТА АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКОГО БЛЬОКУ НАРОДІВ НА ЮВІЛЕЙНОМУ З'ЇЗДІ ООЧСУ І ОЖ ОЧСУ В НЮ ЙОРКУ 26-го ЛИСТОПАДА 1977 РОКУ.

Голова Проводу ОУН Ярослав Стецько виголошує свою програмову доповідь на ювілейному З'їзді ООЧСУ.

Визволення української нації з-під російського ярма належить до найважчих проблем світової політики. Україна це не периферія того або іншого політичного чи геополітичного комплексу, але це — революційна проблема, революційний чинник світової політики. Вона сама собою творить вирішальний фактор існування чи упадку останньої евроазійської імперії світу. Світобурним чинником є вона з погляду незнищенного революційного людського потенціялу, геополітичного становища, економічного багатства, авангардної ролі носія ідеї нового політичного ладу у світі, національного принципу організації світу проти імперіяльного і пробойовика оновлених вартостей героїки життя, моралі воюючого первісного християнства, християнства свв. Антонія і Теодосія Печерських. Україна — носій нового світового політичного порядку і відвічних цінностей героїчної людини, національним змістом визначеної істоти.

Визвольний націоналізм України — це непримирне протиставлення пролетарському інтернаціоналізмові, шовінізмові, расизмові, імперіялізмові, великодержавництву Московщини. З відновленням Української Самостійної Соборної Держави валиться російська імперія і комуністична система, відновлюються незалежні суверенні держави всіх інших уярмлених в російській імперії націй Европи і Азії, раз на завжди кінчається тиск Росії на Близький і Далекий Схід, на теплі моря і океани, на позаевропейські і позаазійські країни і континенти. Середземне море, всі три океани стають вільними від російських загарбницьких зазіхань, зникає воєнна фльота імперії, народи почувають себе вільними і незагроженими. Це валиться сучасний змиршавілий політичний світ. Ось чому таке трудне і таке величне наше завдання. Нічого суттєвого не мінялося на мапі світу, коли після Першої світової війни поставали чи відновлялися деякі нові держави, бо вони вирішного значення для знищення російської імперії не мали. З огляду на таке далекосягле значення України її визволення ізольованим, сепаратним методом — неможливе. Вилучити Україну будь-яким засобом з комплексу російської імперії при збереженні імперії річ виключена. Шляхом еволюції, демократизації, лібералізації імперії і режиму дійти до державної незалежности України — ґротескове сподівання. Нашої волі і незалежности не вимудрити і не вихитрити! Ніколи імперії у поневолених країнах не демократизуються і не лібералізуються. Імперії тільки валяться з гуркотом. Уярмлені проганяють уярмлювачів, поневолені — поневолювачів. Такий закон історії людства. Не за те йде бій, щоб москалі були ліпші для нас, але за те, щоб забралися геть з української землі і з усіх уярмлених ними країн. Пам'ятаймо, що москалі ніколи не залишать добровільно української землі, але тільки і єдино у висліді нашої збройної боротьби. Лише залізо і зрок розсудять нас з москалями!

АБН — необхідний, щоб спільними зусиллями і збройною рукою, координованими одночасними збройними революційними зривами завалити імперію та комуністичну систему і прогнати геть російських загарбників!

АБН — це не гуманітарна, чи якась доброчинна формація. Це — завтрішні всенародні революції уярмлених націй, як шлях до визволення.

35-ліття УПА і 60-річчя збройного виступу українців-вояків царських полків у березні 1917 року проти імперії, за державну незалежність України, пригадують нам сьогодні: без власної збройної сили немає влади нації на власній землі, а без влади немає волі і справедливости.

УПА пригадує нам найбільшу правду поставання чи відновлювання держав. Зброя вирішує все. Ніхто нам волі і незалежности, ніхто влади українській нації на українській землі не дасть без нашої збройної боротьби. Культ УПА — це культ влади української нації, це культ героїки життя, це культ величі української нації, непереможности її духу і її змагання до власного самостійного державного життя!

Москва ще нині дрижить перед леґендою УПА, яка відновить свої збройні дії, коли знову визріє революційний процес чи прискорять його зовнішні умови. Імперія і система на вулкані!

Воєноополченці вояки і старшини УПА — ще сьогодні в російських таборах смерти, отже війна проти Росії триває, хоча в дещо змінених формах, що їх визначає революційний націоналізм.

Росія у непогамованій експансії зі страху перед зривами народів у середині імперії. Закон загарбництва також доведе її до упадку. Чим більше вона поширює своє загарбництво — маліє її спроможність опановувати загарбане. Кількість ворогів імперії зростає. Що буде казус беллі — нагодою до війни — нікому не передбачити, але це може статися несподівано. У закономірному розвитку загарбництва для опанування світу казус беллі не є припадком, а є вислідом процесу, бо розвиток російського імперіялізму йде у напрямі опанування світу. Тому казус беллі буде переступленням межі толерованого ворогами Росії. Де ця межа? Тирани можуть перечислятися, як Хрущов з Кубою, а Гітлер з Данціґом?!

Російська імперія знаходиться в оточенні ворогів: Китай, Японія, Західня Німеччина, НАТО, ЗСА, фронт уярмлених націй найбільш загрозливий ворог. Це правда, що п'яті колони Москви більшої чи меншої сили існують у всіх країнах світу і проросійський та протиросійський фронти переходять почерез народи. Проте, такої сили вони не мають, як протиросійські сили в імперії: поневолені нації, які творять духову, ідейну і політичну суперпотугу, архіллесову п'яту імперії і комуністичної системи. На тлі цієї протиросійської ворожнечі і можливості збройного зудару з Росією іззовні чи то у конфлікті з Китаєм, чи з приводу подій на Близькому Сході, чи навколо Рогу Доброї Надії у Південній Африці, чи з приводу якоїсь аґресії Москви в Західній Европі навколо Німеччини, розгортається наша революційно-визвольна боротьба, яка може використати можливий конфлікт у свою користь.

Проте ж наші визвольні перспективи визначаються не зовнішньополітичними ускладненнями, хоча ми їх враховуємо у наші стратегічні пляни, а нашими власними революційними закономірностями, які виростають з природних і унапрямлюваних процесів боротьби всіми ланками життя. Ця боротьба зосереджена і спрямована в одну точку: здобуття влади українській нації на її землі у всенародному збройному повстанні, у спільному фронті уярмлених націй проти російського колоніяльного ярма в його комуно-большевицькій видозміні.

Об'єкти нашої боротьби

Який об'єкт нашої боротьби? Як його визначити? Наша визвольна боротьба проводиться в унікальних умовах довгі десятиліття. На відміну від інших імперій, які панували з допомогою мілітарної окупації, економічного визиску, приневолення уярмленого народу працювати на окупантів, — москалі, крім мілітарного насильства і фізичного терору, намагаються заволодіти душами народів, накинути поневоленим народам свій російський, комуно-большевицький спосіб і зміст життя, починаючи від безбожницької псевдометафізики почерез культ своїх історичних і сучасних вождів-тиранів-гнобителів до колгоспу і радгоспу, до соцреалізму, включно, тобто примусового в літературі, мистецтві, в гуманістичних науках культивування рабства, зневаги власної нації — уярмлених творців, їх ідолопоклонства перед тиранами-катами, звеличування тюрми в'язнем, до культу, як я згадав, їх псевдобога чи диявола, включно, що зрештою лежить в основі вірувань різного типу москалів. Свою релігію шаманізму і безбожництво москалі хочуть силою впоїти в душу України і інших народів. Цю ідеологічно-світоглядову, політичну, соціяльно-економмічну і мілітарно-терористичну стратегію скеровує Москва, як досі, унікально в історії імперій проти України й інших уярмлених націй.

Тому наша визвольна стратегія мусить враховувати ці суттєві елементи ворожої концепції поневолювання і мусить бути розбудовувана згідно з нашими оригінальними історично неповторними розв'язками.

Об'єкт нашої визвольної боротьби — це світ російських ідей, система російського способу життя накидуваного насильством, терором і зброєю Україні. Зброя і терор — це тільки засоби примусити український народ зректися своєї власної притаманної йому оригінальної національної духово-культурної, етично-правної, соціяльно-економічної, релігійно-філософської і метафізичної суті, своїх власних державно-політичних, правних, суспільних інститутів. Тому ніяка імітація чужих зразків у розпрацьовуванні нашої стратегії нам суттєво не допоможе. Щойно на основі зрозуміння цього ми були спроможні застосувати нашу успішну перспективну стратегію визволення. Наш ворог — це російська нація, як носій імперіялізму і колоніялізму, як база і основа, як остоя і джерело кожночасної зміни варти, зміни своєї провідної верстви, коли одна розкладається, деґенерується, спочиває на лаврах ситого самовдовілля.

На Заході великого розголосу набрала справа російських дисидентів. Уважаємо, що частина нашої преси неправильно розцінює виступи тих єдинонеділимців. Це добре, що советський режим розхитують також білі чи рожеві єдинонеділимці, бо й вони поширюють щілини в будівлі імперії. Але пригадаймо Леніна: він врятував імперію, хоч валив царат. Імперію рятують тепер нові єдинонеділимці. Вони зорієнтовують світ на ,,добрих москалів''. Тому наша преса повинна підкреслювати, що нам нема чого сподіватися від ,,зміни варти'' в імперії, навпаки — треба не допустити до творення спільного фронту з тією ,,зміненою вартою''. Із ,,зміненою вартою спільно з Леніном ішли наші соціялісти типу Винниченка, йшли червоні малороси Скрипники, Коцюбинські, Любченки. А вислід? Валили Симона Петлюру, валили нашу державу! Це дві окремі справи — вказувати, що правдою є те, що ми постійно з'ясовували, себто зображували жахіття системи комуно-большевицького терору в імперії, про що тепер пишуть і російські дисиденти, але такою ж самою правдою є факт, що максимальний терор проти ворогів імперії, себто поневолених у ній народів, стосують москалі, які своїм противникам чи корекорам режиму дозволяють давати інтерв'ю західнім кореспондентам через телевізії, виїжджати з дітьми й усім крамом на Захід і т. п., але оунівці і упівці, бандерівці незмінно караються по тюрмах і таборах смерти. Особливо загрозливим явищем було б, якби у висліді захоплювання російськими ,,дисидентами'' витворився комплекс можливости спільного фронту з єдинонеділимцями.

Бій за душу націй

Характеристичним феноменом сучасної епохи визвольної боротьби поневолених націй у російській імперії й в опанованих комунізмом країнах, крім безпосередніх форм і методів боротьби, як ось демонстрацій, страйків, розрухів, масових акцій, збройних зударів, — є ідейно-політичний, культурний, світоглядовий, релігійний бій. Це зудар національних організмів — поневолювача й поневолених.

Найбільшим нашим досягненням у визвольній боротьбі, а також ґарантією нашої перемоги є факт, що бій за душу нації, за душу поневолених народів, підняло саме якраз молоде покоління, яке народилося вже під московсько-большевицькою окупацією і не бачило вільного світу, навпаки — його виховували у ворожому до своєї нації дусі.

Прапор традиціоналізму, першости духу, безсмертности душі, прапор нації, невмирущости народу підняли також шести-і семидесятники. І це — найбільший удар, що його зазнала комуністична ідеологія, її система і взагалі московська окупаційна влада за минулі десятиріччя. Тому самоусвідомлення власної національної якости, власної суті, власний оригінальних традиційних вартостей духу, культури, правовости, української соціяльности, утвердження державности минулих історичних епох та розбудженої національної гордости, що веде до суверенного самоутвердження своєї державницької тисячолітньої традиції — це остаточна ідейна перемога над системою ідей ворога-окупанта. Це — історична заслуга героїчної боротьби ОУН-УПА!

Як завжди, передумовою збройної революції є світоглядова, духова, моральна й політична революції. Творчість молодого покоління в Україні має виразне національно-політичне цілеспрямування — національну державу.

Пов'язання визвольної боротьби з цілісним життям нації — це істотна вимога, яка виросла з життя й мусить бути залучена в дальше плянування й опрацювання стратегії революції.

Зосередження всіх багатогранних гасел життя в одному зенітному пункті та органічне поєднання гасел сьогоднішнього дня з проєкцією здійснення їх повністю в УССД, — стимулюють стихійне тяжіння всіх ланок життя і всіх переслідуваних, гноблених, визискуваних та спраглих волі до відновлення суверенної Української держави. Студенти у високих школах змагаються за свободу досліду й науки, і саме усвідомлення того, що свобода досліду в українському дусі може бути здійснювана тільки в УССД, дає їм і ту зенітну точку, до якої вони мусять змагати, щоб здобути передумови для розвитку свого життя і творчости.

Наше вирішальне завдання — всі органічні життьові процеси, включно із змагом за хліб насущний, підвести під спільний знаменник боротьби УССД і розвал московської імперії.

Не розраховуючи на палацовий переворот, як нашу концепцію визволення, хоча нагодою до зриву він за означених умов може бути, приймаємо визрівання революційно-визвольного процесу з допомогою боротьби на всіх ділянках життя, яка штурмуватиме тюрму народів і комуністичну систему, її підриватиме й розраховуватиме, пов'язуючи стихійне тяжіння боротьби всіх верств народу до образу тих ділянок в УССД навіть — на перший погляд — частковими, конкретними гаслами дня, але з ясною цілеспрямованістю — можливістю їх повного здійснення тільки в суверенній Українській державі. Революційна боротьба не може бути відірвана від проблем живого життя — духового, культурного, релігійного, соціяльного, господарського, всебічних прав людини, прав нації. Вона не зможе зависнути у повітрі, розплистися у загальних гаслах, вона, маючи міт-леґенду-візію, мусить об'єктувати їх щодня, щохвилини у практичному житті.

Фронт має бути всюди — в колгоспі, на заводі, в школі, в профспілці, у фабриці, в спілці письменників, в адміністрації, в армії, в літературі, в науці, у боротьбі за катакомбну Церкву і в її обороні, в кожній ланці духового й фізичного життя. Жертовні, самовіддані, відважні діячі, що виростають у такій боротьбі стають прикладами для народних мас.

Тому треба інакше розглядати виступ наших шести- і семидесятників, як тих, що лише прагнули свободи

(Закінчення на ст. 4-ій)

Під час Ювілейного З'їзду ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ у Ню Йорку 26-27 листопада 1977 р. в готелі Валдорф Асторія.

Менор Джуніор коледж відзначив 30-річчя існування ювілейним бенкетом і балем

Філядельфія (і. Сокільний). — В суботу 12-го листопала ц. р. Менор Джуніор коледж в Дженкінтавні під зарядом Сестер ЧСВВ відзначив 30-річчя свого існування ювілейним бенкетом та балем у власній авдиторії. Цей бенкет згромадив численну публіку: батьків студентів переважно чужинецького походження та рівнож багатьох громадян та представників місцевих українських організацій. Коледж розпочав свої ювілейні святкування 18-го вересня Архиєрейською Богослужбою, що її відправив Владика Василь Лостен. Місяці:вересень-жовтень та листопад стояли під знаком цих святкувань і в цих місяцях влаштовано цілий ряд імпрез, виставок тощо.

Бенкет відкрив голова Бенкетового комітету Т. Нюмастер, який попросив Владику Василя провести молитву та установив господарем бенкету о. шамб. Р. Москаля, пароха катедрального храму у Філядельфії.

Під час вечері стейтовий сенатор В. Е. Флемінґ виголосив привітальне слово, в якому ствердив великі заслуги Менор Джуніор коледжу в ділянці освіти та виховання.

Після нього голова місцевого Відділу УККА д-р П. Стерчо вітав цю наукову установу із 30-річчям від української спільноти, стверджуючи великі заслуги коледжу, як центру української культури та бажаючи, щоб 2-літній коледж вже в найближчому часі перетворився на повний 4-річний коледж, запевняючи, що коледж може розраховувати на моральну та матеріяльну підтримку української громади.

Головне слово на бенкеті виголосила д-р Ірена Пилипчак-Матейко, колишній студент та абсольвент Менор Джуніор коледжу, яка особливо наголосила те, що Сестри-професори коледжу вміли витворити в студенток коледжу інспірації до наукових змагань і студій. Вона в імені абсольвентів коледжу дякувала Сестрам за те, що вони зуміли в коледжі витворити таку атмосферу, в якій студентки охоче займалися студіями, а по закінченні студій в коледжі, продовжували студії в інших наукових інституціях.

Відтак наступила церемонія вручення грамот заслуги-відзначення для всіх колишніх Сестер-президенток коледжу від його оснування аж до 1976 р. Церемонію вручення грамот переводили: господар бенкету о. шамб. Р. Москаль, Владика Василь та теперішня президентка коледжу Сестра М. Клер.

Першою одержала грамоту — перша президентка Менор Джуніор коледжу (роки 1947—1950) Мати Марія Должицька. Вона виголосила довше слово подяки, в якому переповіла деякі гідні уваги факти з історії коледжу. Отож, коледж постав в 1947 р. за матері Йосифати Теодорович і приміщувався у скромному фармерському будинкові і мав тільки 11 студенток, з того 10 українок, а одну чужинку. Та і ця чужинка на протязі одного року зуміла навчитись української мови. Мати Марія ствердила, що ціллю коледжу було стати центром славістичних студій, а зокрема стати центром української культури. У сповненні цих завдань коледж дещо відстав, а українська громада дещо призабула про коледж. В 1967 р, Комісія Вищого Навчання визнала Менор Джуніор коледж і він став членом Асоціяції Середніх Стейтів. Мати Марія підкреслила, що спроби латинізації Української Католицької Церкви не увінчалися успіхом, а коледж під теперішнім керівництвом повертається лицем до української громади та до української культури і науки. Мати Марія також з радістю підкреслила, що коледж зорганізував в 1976 Студійний Осередок Української Культури, який зумів уже відкрити музей українського народного мистецтва, працює над урухомленням українського відділу в бібліотеці коледжу та плянує започаткувати архів українського поселення у Пеннсильвенії, а то і в ЗСА. Слово Матері Марії, виголошене з відповідною інтонацією (Мати Марія розпочала в травні 1977 — 90-ий рік життя) зробило на слухачів помітне враження і було перериване кількакратно рясними оплесками.

Другою президенткою коледжу (1950—1951) була Мати Евзебія Білас, за яку грамоту відібрала Сестра Єремія Роман, яка була президенткою коледжу в роках 1951-1954 та 1964—1970.

Сестра Єфросина Ґевечка, президентка коледжу 1954—1964 та Сестра Ольга Кіш, президентка в роках 1970-1976 теж одержали грамоти заслуги.

Церемонію вручення грамот та закриття бенкету закінчила Сестра Міріям Клер, президентка коледжу від 1976 р. Вона подякувала к. президенткам, які причинились до того, що на сьогодні коледж нараховує 402 студенток, має модерні приміщення, бібліотеку — Базилеїду, приміщення для студенток, авдиторію тощо.

У 1976 р. Адміністрація 200-річчя Американської Революції відзначила Менор Джуніор коледж, визнавши його коледжом 200-річчя (Байсентенніял коледж). На розвиток Студійного Осередку Української Культури можна багато покладати, бо цей осередок повинен стати дійсним центром студій і збереження нашої культурної спадщини.

Перед закриттям господар бенкету о. шамб. Р. Москаль представив учасникам: членів Ради Тростистів коледжу, членів Дорадчого Комітету, а між ними: д-р Т. Цісика, Кічуґу, Мидловича, д-ра І. Прончика, Е. Рогача, д-ра В. Саляка та д-ра М. Диміцького.

В дальшому о. Р. Москаль представив представників місцевих організацій: о. Т. Лончину з дружиною — адміністратора філії Українського Католицького Університету, д-р Р. Навроцьку (Св. Софія) панів: Бойка та М. Длябогу (,,Прометей''), д-ра І. Скальчука (УНС), д-ра В. Саляка, д-р О. Білика та інж. М. Біласа (Українська Щадниця), д-ра Р. Максимовича (НТШ), д-р Н. Пазуняк (Асоціяція Унів. Професорів) неприсутню із-за смерти батька, І. Мазепу (кредитова кооператива), М. Бойчука (УРС), М. Баранецького та С. Вовчака (СУК-Провидіння) та багатьох інших.

Бенкет закрив молитвою о. шамб. Й. Федорик, голова Дорадчого Комітету Менор Джуніор коледжу. В бенкеті та балі взяло участь понад 500 осіб. Коледж установив висоту збіркового фонду на коледж у ювілейному році в сумі 125.000 дол. Коледж продовжує приймати датки і пожертви на цей фонд, які можна пересилати на таку адресу: Manor Junior College, Fox Chase Manor, Jenkintown, Pa. 19046.

ВОЮЮЧА УКРАЇНА...

(Закінчення зі ст. 3-ої)

культурної творчости. Їх не можна уважати тільки за проминальний ефемерний етап боротьби, до того ж „безуспішної'', бо, мовляв, вони опинилися в тюрмах. Ми окреслили цей період як ідейно-політичний бій за самоутвердження й розгорнення українського національного світу ідей. А одночасно це було продемонстрування незламних характерів, особливо потрібних Україні. Це був наголос на означені вартості у тій фазі боротьби, а не замкнена сама в собі фаза, якщо мова про її зміст.

Поява нового молодого покоління — це вицвіт пролитої крови ОУН-УПА. Вона продемонструвала оригінальний світ ідей України, самоусвідомила українські вартості й якості, унаявнила їх, удокументувала, заперечивши чужі, накинені Україні. Те, що УПА осягнула зброєю, реалізуючи дилему бути чи не бути українській нації, а ОУН політично й ідейно (Україна проти Росії), шести- і семидесятників продовжували видобувати з тисячолітніх коренів України у протиставленні до російського світу ідей і „вартостей''.

Відклик декого з них до т. зв. конституції УССР—СССР мав передусім показати Заходові єхидність московської екстермінаційної політики й топтання прав нації і людини під прикриттям барабанної агітації про розв'язання національного питання в СССР'' :шляхом... „злиття націй!'').

Одне з найреволюційніших гасел — це боротьба за правовість, за справедливість, за законність, яка не має жадного відношення до російського (т. зв. совєтського, окупаційного) права. Законність, справедливість, правовість — почуття етичне, моральне, вияв інстинкту людини, спільнотної, національним змістом і Божим правом одуховленої стоти.

Легальність нашої боротьби

Наша боротьба легальна з погляду нашого права. Можемо її називати явною і неявною, підпільною, у явних і неявних формах. Нелегальною, незаконною вона ніколи не була і не є. Нас не зобов'язує російське право, російський кодекс; нелегальне на українській землі все те, що чинить окупант, а легальне все те, що чинять борці за права нації й людини. Тому з погляду українського права, права Божого, з погляду права Української держави, з погляду психологічної-етичної теорії права — наша революція, наша визвольна боротьба проти Росії на нашій землі законна, натомість окупація України нелегальна, незаконна. Всі визвольні чини ОУН-УПА були й є законні, легальні, а всі дії москалів, їх армій, їх КГБ — злочинні, каригідні, незаконні.

Гасло нашої боротьби: Українця зобов'язує закон України, право України!

Треба проломити у широких українських масах почуття „незаконности'' їх змагу проти окупанта, коли топчуть „закони'' в ім'я українського закону, в ім'я закону Божого. Українська легальність, Божа легальність — дають силу й відвагу в боротьбі, бо це боротьба за своє право, за право Боже, за право України-нації й української людини на українській землі.

Альтернатива української влади

Революціонери мусять мати гін до влади власного народу, нестримний, фанатичний гін, щоб народ бачив свою альтернативу влади, щоб бачив не лише Брежнєва й Щербицького, а й своїх лідерів, які спроможні стати й стають на бій з окупантом.

Щоб не було альтернативи, щоб не було другого бігуна влади в Україні, власної влади нації, московські окупанти намагаються потоптати символи, зламати їх або вбити. Звідси генеза т. зв. розкаювань, але звідси й убивство Бандери, Коновальця, Петлюри...

Тому кагебісти докладали всіх зусиль, щоб заламати навіть Дзюбу, добитися від нього будь-якої „заяви'', щоб тільки по Україні пішла пригноблююча вістка, що „Дзюба підписав заяву'', отже упокорився...

Наше завдання: дати альтернативу влади, показати рідному народові інший, протиставний бігун рідної влади, щоб він не дивився у порожнечу, яку намагаються витворити москалі. ОУН-УПА, Бандера, Чупринка, Коновалець, Михайло Сорока та їм подібні — альтернатива, український бігун влади, символи іншої влади!

Центральну ролю у боротьбі за визволення України виконує революційна ОУН, єдина суверенна сила України.

Генеральна лінія на теперішньому етапі визвольних процесів в Україні, мабуть, буде характеризуватися поглибленням підпільних форм боротьби і фронтальним наступом, пов'язуючи конкретні гасла нинішнього дня з єдинореальною можливістю здійснити їх в Українській державі.

Поворот до світлих традицій — революційне гасло

Саме за український зміст, за традиційні духові вартості в Україні розгорівся бій, що в ньому московські окупанти вже не спроможні перемогти жадними варварськими засобами й методами. Відклик до духу, до героїки минулих світлих українських історичних епох, Собори власних душ уже не погаснуть ніколи!

А це могутня духово-ідейна й етична рідна база для продовжування переможної боротьби та визначування її стратегії й тактики.

Найреволюційніше діло молодого покоління України — це усвідомлення ним вічности України. Так званий історизм — це революційний чин, а висунення Соборів і Космачів — це „назад до величного вчорашнього'', „назад до традицій величі'' це — найвизначніший крок уперед завтрішнього. Народові треба тепер впоювати в душу не те, що ніколи не було предметом змагань, і невідомо, чи вдасться його осягнути, а те, що вже було досягнено ним, і його треба тільки в нових шатах зробити новою дійсністю, відновити у новій величі.

Черговий характеристичний елемент сучасної стратегії це — оборона нації. Гасло оборони мобілізує не тільки революційні елементи, а й розгортає фронт боротьби на відсталі прошарки, поширює запілля для тих, що наступають. Ворог ударяє в саму істоту нації, в саму природу людини, а усвідомлення цього мобілізує навіть тих, які не пішли б за нами, але під гаслом „боронім життя нації, боронім в'язнів, боронім оунівців-упівців, яких катують, бо завтра чекає подібна доля не менше хоробрих, ніж вони'' — широкі народні круги ідуть за нами.

Ми проти кривди! Це гасло зрушить і зактивізує відсталі частини народу і змусить їх взяти участь у боротьбі. У вас взяли вашу землю, вас прикували до фабрики і колгоспу, вам силою накинули соцреалізм, усе це має зворотну сторінку медалі — забрали безправно, накинули насильно, отже мусять віддати, але не віддадуть, і тому треба силою взяти своє назад!

Розумно політично зформульовані пляни оборонної стратегії для поневоленого народу мають у собі непоборні офензивні елементи, бо в кожному справедливому змагу, в кожній боротьбі чи війні оборона має вплив навіть на тих, що думають інакше, ніж ми. Вона їх мобілізує й прихиляє на бік того, хто висунув гасло оборони нації. Найбільші воєнні стратеги висували завжди гасло оборони. Наприклад, Наполеон захищав „здобутки Французької революції'', а москалі говорять про „оборону здобутків Великого Жовтня''. Марш Ганнібаля на Рим був обороною Картагени... Шестиденну війну Ізраїль назвав превентивною війною, себто також обороною перед підготовлюваним нападом Єгипту...

Національно-визвольна війна й революція завжди мають багато ширший діяпазон, ніж соціяльна революція, яка звичайно охоплює тільки одну частину народу.

Основна інтенція нашої революції — прямувати всіма ділянками життя до української державности, створити фронт боротьби на кожнім відтинку життя, щоб образ майбутньої Української держави мобілізував народ до змагань, до всебічної боротьби.

Не вростання в чужий світ, не приймання його форм і змісту, не вростання у чужий державний, суспільний і культурний організм, а повне заперечення й усунення його — це напрям боротьби. Не в старому, накиненому, окупантському ладові, не в окупантській системі вирощувати свій лад, а офензивно протиставляти свій власний лад і порядок чужому, окупантському, ворожому. Не виправляти комунізм, а валити його!

У такій боротьбі твориться власна українська національна держава, джерелом якої є княжа й козацька епохи. Це змаг не за „загірню комуну'' Хвильового, не за здійснення „справжнього ленінізму'', себто росіянізму, ані неокомунізму або якогось облудного неомарксизму чи марксизму взагалі, що є антиукраїнськими доктринами й системами, ані не за здійснення якогось лібералізму, соціялізму чи іншого неукраїнського „ізму'', не за здійснення якогось безглуздого пролетарського інтернаціоналізму, тобто нової форми російського імперіялізму, а виключно за здійснення нашого власного українського традиціоналістичного ладу, який відповідає духові української нації, і за притаманні нашій нації вартості.

Нова генерація дає традиційний український зміст нашим змаганням, виповнює рамки завтрішньої свободи нашою історичною якістю.

Яка ж стратегія нашого визволення? Якогось азійського чи африканського типу? Ні. Всенародне повстання — це комбінація партизанської й конвенціональної війни проти Росії. Іншу стратегію визволення мусить мати поневолена цивілізована індустріяльно-аграрна країна, країна із специфічним географічним становищем, а іншу недорозвинена країна.

У стратегії України відіграє ролю поневолення багатьох країн Росією, які межують з окупантом або одні з одними. Звідси наша ставка - синхронізовані повстання в різних країнах, розпорошення ворожих сил, опанування центрів технології і комунікації, радіостанцій, саботажі, як один із чинників боротьби, одночасна атака міст та оперування по селах і поза ними.

Закони національних революцій відмінні від законів соціяльних революцій. Національна революція мусить здобути різні верстви населення, а не тільки одну, бо національна революція — це протиокупантська революція!

Роля Церкви відіграє в ній немалу ролю. Патріярхат — це передусім національно-церковна категорія, це змаг за самобутність Церков, це вияв стихійного націоналізму і традиціоналізму нашої нації в духово-релігійній площині. Тому змаг Блаженнішого Патріярха Йосифа І — це особливо патріотичне Боже діло, а намагання об'єднати православні митрополії в одну УАПЦ Блаженнішим Митрополитом Мстиславом — дуже на часі патріотично-церковне діло. Не може бути націоналіста, який був би проти Патріярхату УКЦ чи проти єдности наших православних митрополій!

Нашу підтримку матиме також змаг наших православних митрополій за Патріярхат нашої Православної Церкви.

Зрізничкування, а не насильна уніфікація

Важливо відмітити, що процес розвитку людства йде в напрямі зрізничкування на національні держави, а не уніфікації у понаднаціональні чи антинаціональні великодержавні конструкції. Це сприяє об'єктивно нашій визвольній боротьбі, як найбільш справедливій, яка йде назустріч розвиткові світу, його прогресові. На наших очах твориться нове міжнародне право. Наприклад, резолюція ОН про деколонізацію світу з 1960/1972рр., резолюція ОН з грудня 1976р. про виправданість і обов'язок збройної допомоги уярмленим народам проти колоніяльного поневолення схвалення в Женеві, у червні 1977 р. нового міжнародного воєнного права, яке доповнює Гаазьку та Женевську Конвенції з 1949 р. про трактування воєннополонених повстанських армій у часі війни з ними нарівні з регулярними арміями. „Визвольні війни у майбутньому, як каже нове міжнародне право, включаються у комплекс міжнародних конфліктів'', а у тому „включається також боротьбу народів проти колоніяльного панування. проти окупування чужою державою'' і т. д. Не лише універсальну Декларацію ОН про права людини, але й зокрема, резолюції ОН про права нації, про права визвольно-революційних повстанчих армій, зрівняні з правами бійців регулярних армій необхідно застосувати у політично-психологічній війні Заходу передусім супроти російської імперії. Резолюцію Конгресу ЗСА з 1959 р. про поневолені нації треба включити в комплекс ідеологічної війни НАТО.

Під тиском дезінтеграції імперій, різничкування людських спільнот-народів і їх унезалежнення, — чому свідоцтво ОН, де кількість членів збільшилася п'ятикратно від часу їх заснування — стихійно творяться нові орієнтири для ще уярмлених народів

У Београді права людини обговорюються в дуже обмеженому засягу, бо найосновнішого її права, що є передумовою здійснення всіх її прав — національного права, національної незалежности уярмлених народів — не порушується там взагалі. У ще вільних державах існують міжнародні закони, які в основу кладуть права нації, але вони побоюються їх реалізувати — цієї Ахіллесової п'яти російської імперії. Захід має міжнародноправну базу, як ніколи досі, для здійснення прав нації. Навіть до кінця додумані права людини в її націоналістичному розумінні мусять довести закономірно до здійснення незалежности нації, як передумови для всіх інших прав людини-одиниці. Ніколи член поневоленої нації не може користуватися своїми найпримітивнішими правами, доки його батьківщина в національній неволі. Демократія, народовластя — це похідна система влади у національно-визволеній, незалежній державно нації.

Це помилка твердить, що гельсінкські домовлення викликали визвольні процеси в уярмлених країнах. Ці процеси відбуваються незалежно від усяких зовнішніх стимулів. Назустріч цим процесам навіть у мінімальних розмірах вільний світ не йде. Київська, тбіліська або виленська група не отримала ніякої підтримки західних урядів. През. Картер не заступився ані за Руденка, ані за Тихого. Чи не пригадує це становище Айзенгавера під час угорської революції?!

Ідеологічну війну розуміє Москва не тільки як бій ідей, але як збройні т. зв. справедливі національно-визвольні чи громадянські війни, одначе західні держави не спромоглися досі ще кинути у бій ідей національно-визвольної ідеї, деколонізації, тобто розвалу російської імперії, — не згадуючи навіть про будь-яку збройну підримку дійсно справедливим національно-визвольним війнам України, Литви, Грузії, Білоруси чи Туркестану, хоча б типу Анголі?! А міжнародноправне обґрунтування такого становища існує у схвалених актах навіть ОН! Старт през. Картера з видвигненням прав людини, що міг бути добрим початком для розгорнення справи прав нації укриті сили намагаються задавити. А тим часом не тільки наша етнічно-ідейна проєкція оновлення народів у сенсі героїки життя, героїчного християнства, визвольного націоналізму, в основі якого лежить культ посвяти і самопожертви, не тільки ідея національної держави проти імперії, але й стратегічно-мілітарна концепція: повстанчо-партизанська, як вихід з термоядерного сліпого кута, виправдується, як найсучасніший тип ведення війни у термоядерній і ідеологічній добі.

УПА сьогодні ідейний, політичний і мілітарно-стратегічний дороговказ для вільного світу. Епоха термоядерної і водневої та її витонченої, невтронної зброї наближає щораз більше воєнну стратегію до партизанського типу. Невтронна бомба не нищить матеріялу, але вбиває залогу, наприклад, танків. Великі воєнні скупчення військової техніки і військ - це пригожий об'єкт для знищення тактичною атомовою чи невтронною зброєю. Доки Москва не має невтронної зброї, її конвенціональна масова зброя вирішно загрожена невтронною зброєю. Очевидно, Москва може відповісти на невтронну зброю тактичною атомовою зброєю. В кожному разі 19,000 совєтських танків проти 6,100 НАТО втратили на ефективній вартості у ситуації можливости спаралізування їх невтронною бомбою, яка вбиває залогу, а не нищить танків, які НАТО може скерувати проти Москви. Під впливом модернізації засобів знищення треба перебудувати великі військові з'єднання та згущений воєнний матеріял на невеликі „технічні команди'', приймаючи децентралізований (на малі скупчення заавансованих технічно і вишколом частини) „техно-партизанський'' тип ведення війни. Отже, йдемо назустріч „партизанській організації'' модерної війни, як альтернативи до атомової війни. Проте, вирішного значення не матиме навіть високо змодернізоване „техно-партизанство'' західних військ, доки не скаже свого остаточного слова всенародна повстансько-революційна, визвольна збройна боротьба поневолених націй. Майбутнє світу вирішать не технологічні винаходи і технократи без душі й серця, а повстанські армії уярмлених націй, захоплені ідеєю нації, героїкою життя, вищими вічними ідеалами, якими живуть народи й люди.

Людство прагне візіонерів

Людство чекає на державних мужів-візіонерів, не виключно прагматиків і виборчих тактиків, але людей з почуттям Божого посланництва, що з Богом розмовляють, як врятувати людство від знищення, від російського большевицького потопу.

Таких людей Україна вже вилонила. Ці люди усвідомили, що Людина має завжди часточку того, чим є Бог і що єднає її з Богом, велика сфера духового життя, як пише кол. політв'язень у своєму Різдвяному Зверненні до завзятих атеїстів. Душа людини, що живе Божественним і переживає його, досягає найбільшого єднання з середовищем Господнього духа й черпає з цього все те піднесено-прекрасне, що очищає і підносить людину понад її матеріяльні і тілесні жадання і творить з неї справжню людину, яка відчуває прекрасне і сама хоче стати кращою, прямуючи на шляху безконечного руху до Бога, як безконечного пізнання Його через Його творіння. Для цих людей „нації — це думки Бога. І без волі Його не знищити їх.

Доба визвольного націоналізму, доба героїчного християнства, нових вартостей, нових концепцій життя і боротьби, доба нових людей, великих своєю вірою і шляхетністю серця, доба героїчного гуманізму, що його несе визвольний націоналізм України — перед нами. Людство йде назустріч новому світовому порядкові, який синтезуватиме у собі найкращі здобутки людського духу в усіх площинах життя.

Націоналізм ще не був здійснений ніде у світі, як нова державно-і соціяльно-політична система життя. Не був він здійснений тим більше в Україні. Як ідеологічна, етична і культурна система вартостей він почав відроджувати народи. Але ним не був ні нацизм, що був націонал-соціялізмом, а не націоналізмом, ані фашизм. Націоналізм — це антиімперіялізм, антишовінізм, антирасизм. Він респектує право кожної нації на її державність в етнографічних кордонах. Світ від рабства врятує визвольний націоналізм, що є одночасно народовластям. Чи не є дивним соціологічним явищем, що з-поміж 145 суверенних держав на землі лише коло 30 мають демократичний лад?! Незалежність націй і здійснені права людини, богоподібної істоти суверенітет націй і народовластя в них врятувати зможе в нашій епосі лише визвольний націоналізм, якому притаманні героїчний гуманізм і релігійні первні.

Без національних культур немає національних геніїв, денаціоналізація — це обезкультурнення життя, денаціоналізація — цедегероїзація життя, дехристиянізація життя — це його варваризація!

Тому лише визвольний націоналізм і катакомбне героїчне християнство врятують світ. В авангарді цих величних процесів оновлення людства Київ і св. Софія ідуть проти Москви і Кремлю. Космач, як символ відвічних національних, спертих на християнстві, культур, проти Вавилону, символу заперечення природного порядку світу, символу перемішання народів, світового хаосу.

Ось чому Україна це революційний чинник світооновлення і ось чому Україна це найважча проблема світу. Все нове родиться з мук та терпінь і тому завтрішній день належить нам, належить Україні!

Без здійснення ідей державної незалежности України немає здійснення чотирьох свобід України, тому всі наші зусилля мусять бути незмінно зосереджені на нашій первісній меті: відновлення УССД. Це розуміють сучасні кобзарі в Україні — Лицарі Духу, ті в концтаборах, тюрмах і психотюрмах, незламні, як Тарас в Орській фортеці — це Дантони нашої національно-визвольної революції, визвольної війни із загарбниками - з москалями. Разом з лицарями духу йдуть лицарі зброї! Ми — горді, що є націоналістами-революціонерами. Лише революційний визвольний націоналізм зробить Україну великою духом, вільною і незалежною! Тому хай живе революційний націоналізм, як сила, що відроджує Україну. Лише національна протиросійська і протикомуністична революція, лише визвольна війна України й інших поневолений націй проти Росії принесе нам перемогу!

Скарборо, Канада: будуємо храм Божий

Проєкт нового храму Божого у Скарборо. Архітект: Роман Думин.

У північно-східній окраїні метрополітального Торонта, в дільниці Скарборо, Онтаріо, Канада, існує вже понад 25 років українська католицька парохія свв. Апостолів Петра й Павла. Дня 18-го вересня ц. р. відбулося в ній перше парохіяльне свято для започаткування акції будови нового храму Божого. Цього ж дня о год. 2-ій по пол. загостив до парохії Преосв. Владика Ізидор, якого привітали о. парох Іван Ващук і о. диякон Михайло Лучка, представники парохії Іван Махіброда, Володимир Приймак і Іван Чечота та численні парохіяни з процесією.

Після привітання почалася Архиєрейська св. Літургія, що її відправив Преосв. Владика у співслуженні о. крил. І. Сиротинського, о. П. Шевчука і дияконів — о. М. Лучки і о. І. Барщика. Співав хор „Прометей'' під дириґентурою В. Кардаша. Преосв. Владика у своїй проповіді поблагословив вірних на велике діло побудови нової величавої церкви. Літургію закінчено спільною молитвою-співом „Боже Великий''.

Друга частина свята почалася концертом у великій залі парохіяльного Осередку. Вступне слово сказав о. парох Іван Ващук, опісля діти Рідної Школи — Наталка Птасюк, Галина Семчишин і Тереса Баранич привітали Преосв. Владику. Господар свята, д-р М. Рожелюк розказав коротко про минуле парохії — перші українські поселенці осіли в дільниці Скарборо тому кругло 60 років і почали поступово заходи в справі власної церкви. Врешті 16-го січня 1949 р. в домі Павла Германа відбулися збори, на які був запрошений з Торонта о. Ярослав Бенеш і тоді обрано Церковний Комітет, а присутні склали суму 249 дол., як початковий фонд церкви. Другі збори відбулися 1-го лютого 1949 р. в домі П. Вовка і тоді рішено будувати церкву. Дня 15-го жовтня 1951 р. почато копати фундаменти, а 2-го березня 1952 р. відслужено першу Службу Божу в новозбудовані невеликій, але власній церкві. Д-р Рожелюк вичислив усіх отців парохів і тих парохіян, які трудилися при розбудові парохії та її релігійного й культурно-освітнього життя. У 25-річчя парохії — в часі ювілейного свята, тодішній парох о. Р. Набережний сказав, що перед нами дальша праця і побудова нового, великого Божого Храму в українському стилі. Отож тепер започатковуємо акцію побудови нової величавої церкви.

У мистецькій частині концерту хор „Прометей'' відспівав чотири пісні при фортепіяновім акомпаньяменті Наді Середи-Брехун. Вірш „Стіймо в вірі'' о. А. Труха, ЧСВВ, деклямували Наталка Птасюк і Галина Семчишин.

Улюблена співачка з нашої парохії Леся Боса, виконала три пісні, після чого парохіяльний танцювальний ансамбль молоді під керівництвом В. Щудла захопив присутніх народними танцями.

Увесь концерт пройшов з повним успіхом, зокрема хор „Прометей'' захоплював публіку своїм мистецьким виконанням пісень.

Після концерту запрошено присутніх до столів. Трапезу поблагословив Преосв. Владика, якому учасники відспівали „Многая літа''. Під час вечері були привіти від парохіяльних і позамісцевих товариств, д-р Остап Сокольський в своїй промові підкреслив заслуги нашого Преосв. Владики для розвитку Торонтонської Епархії, а зокрема для справи нашого Патріярхату з Патріярхом Йосифом на чолі.

Їх Блаженство, Патріярх Йосиф прислав своє Патріярше благословення: „Молю Господа, щоб благословив найкращими успіхами дальшу Вашу жертвенну працю та й допоміг якнайскорше завершити будову церкви св. Апостолів Петра й Павла в Скарборо''.

Про будову нового Храму Божого прекрасну промову сказав декан, о. протопресвітер Іван Сиротинський, парох церкви св. о. Николая в Торонті, яка викликала глибоке враження.

Роздаччю пропам'ятних грамот вшановано перших будівничих парохії, учителька Рідної Школи Ірина Стефаник, розказала про її початки за давнішого пароха о. В. Жолкевича і про його великий вклад праці для молоді. Тепер у нашій школі навчається 102 дітей. Голова ЛУКЖінок, п. Катруся Корчинська, яка з членками і парохіянками приготовила вечерю, представила успішну й жертвенну працю організованого жіноцтва для релігійного й культурно-освітнього життя парохії.

Під кінець о. парох, І. Ващук, подякував Преосв. Владиці Ізидорові і духовним отцям та всім присутнім за участь у святі і закінчив свою промову словами: „Працювали в минулому, працюємо й тепер в ім'я Боже і на славу Богові, на славу нашій Церкві, нашій парохії, для наших дітей і для майбутніх наших поколінь''.

Преосв. Владика висловив признання й подяку парохіянам за працю і великий задум побудувати новий Храм Божий і уділив своє благословення до дальшої праці.

У часі бенкету парохіяни виявили черговий раз свою жертвенність і задеклярували та частинно склали готівкою — разом 16 тисяч долярів на фонд будови нової святині. Жертвенність парохіян дасть змогу вже весною 1978 р. відбути друге парохіяльне святопосвячення угольного каменя і тоді почати будову святині за прекрасним проєктом у змодернізованому візантійсько-українському стилі, інж. Романа Думина.

Гимном-молитвою закінчено перше парохіяльне свято, яким парохія, під особливо дбайливим проводом о. пароха, започаткувала чергове, поруч модерної будівлі Парохіяльного Осередку, велике діло — акцію будови величавої святині-твердині нашої християнської віри, нашого українського обряду і нашої християнсько-української Правди!

Юрій Бламарович

БІЛИЙ ДІМ ПОЗИТИВНО...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

що Ізраїль ніколи не погодиться на „поділ Єрусалиму", тобто, не звільнить східної частини того міста, яка до 1967-го року була під контролею Йорданії, бо „Єрусалим — це не тільки столиця Ізраїля, але столиця цілого жидівського народу по цілому світі".

У неділю єгипетський президент Анвар ель-Садат поінформував, що правдоподібно зустрінеться з прем'єром Бегіном у єгипетському місті Ісмаілія, але не раніше як в суботу, 24-го грудня. Як відомо, Садат побував в Єрусалимі і промовляв у ізраїльському парляменті („Кнессеті") і тому тепер черга на Бегіна відвідати Єгипет. Спершу сподівалися, що ці відвідини відбудуться вже в середу, 21-го грудня, але Садат заявив, що треба трохи більше часу на підготову.

Каїрська підготовча мирова конференція, яка розпочалася минулого тижня, після 3-денної перерви у понеділок, 19-го грудня, відновила свою діяльність. У цій конференції беруть участь тільки представники Єгипту, Ізраїля, ЗСА та Об'єднаних Націй, а інші арабські держави і Совєтський Союз — СССР і Америка є співпредсідниками Женевської мирової конференції — відмовилися післати свої делегації до Каїра.

Хоча Єгипет і Ізраїль кількакратно зазначували, що каїрські наради мають на меті тільки підготовити шлях до поновного скликання Женевської конференції, то газета „Правда", офіціоз компартії Совєтського Союзу, у виданні з неділі, 18-го грудня, знов закинула, що Єгипет і Ізраїль хочуть на каїрських нарадах дійти до порозуміння щодо „сепаратного миру" і таким чином оминути Женевську конференцію. Каїр і Єрусалим заперечили це твердження Москви.

ОБІД З НАЙБІДНІШИМИ

(Закінчення зі ст. 1-ої)

команів, 25 тисяч дітей в літніх таборах, поверх мільйона людей, потерпілих від стихійних нещасть, 10 тисяч незаміжних матерей.

Армія Спасіння завідує тридцятип'ятьма порадільнями, трьома шпиталями, турбується про харчі і одяг, приміщення, ліки, шукає працю, витягає з в'язниць малолітніх, дає переходовий приют бездомним, уфундовує протези, опікується старшими, а все те з приватних дотацій, допомоги держави і стейту, із збірок між заможними, і з добровільних датків прохожих за спів і коляду під крамницями наших міст.

Ми не згадали ще однієї важливої ділянки з діяльности Армії Спасіння — дарові обіди для найбідніших міста з нагоди Дня Подяки і Різдва. В одній тільки більниці міста Ню Йорку, 349 Бовери і Третя вулиця, видано цього року 1.500 обідів для „бомів", калік, наркоманів, хворих, убогих і опущених. В ті самі дні 3.000 обідів видається бідним в інших околицях міста.

Уже кілька літ підряд, стаючи в лави добровольців-помічників при обслузі „особливих гостей", наново переживаю зворушливі та як же щасливі хвилини, допомагаючи бідним.

Цього року на День Подяки стояла ясна погода. Обіди видаються від 10-ої рано до другої по полудні, та вже о дев'ятій — довгі черги особливого вигляду „гостей" уставились в ряд вздовж двох вулиць перед входом до будинку для бідних. Дехто вже з ранку „підкріпляється" — пляшинкою, схованою зручно в кишені, дехто, зодягнений в особливий костюм, повторяв вголос „свою ролю", гей би перед виступом на сцену. Відома на Давнтавні жінка з візочком, повним баракла і загадкових торбинок, теж застоювала місце. Дехто, звинувшись клубком, залежував свою чергу на звичайнісінькій газеті, дарма, що під нею був камінь, зимний, мов лід.

Я з'явилась на працю о дев'ятій, щоб приготовити столи, розставити посуд і солодке. Сорок сім добровільців з'явилося того дня до праці. Нам роздали білі фартухи-уніформи із синьою відзнакою „волонтерів", а дижурний капітан звернувся до нас меншбільш такими словами:

„Сьогоднішній Святочний день не є для нас, а для тих бідних і нещасних, що не мають ні дому, ні долі, ні рідні, і їм ми мусимо створити теплу, родинну атмосферу. Тут — не перстені, ковтки і нашийники мають бути вашою прикрасою, вашою єдиною прикрасою — це усміх, усміх для них, бо вони наші гості, цього усміху від нікого не мають. А, звернувшись до образу Христа, що висів високо на стіні, і, зложивши руки до молитви, сказав: „Ми вдячні Тобі Боже, за це, що маємо силу і снагу служити другим, самі не потребучи помочі. Благослови нашу працю і труд, та візьми під опіку всіх бідних і всіх, що чекають допомоги".

Відтак закипіла робота. 1.500 порцій гарбузового паю треба було покласти на тарілки. 80 гальонів кави приготовити в сталевих кавниках. 1.500 булочок трітеба було виложити з кошиків, тридцять фунтів маргарини покроїти на маленькі кусочки, шістнадцять гальонів журавлин наложити на маленькі мисочки.

В той час, як інші накривали столи, що вміщували 200 осіб нараз, користуючись виказкою кореспондента „Свободи", я засконила поглянути до кухні. Там, у великих сталевих посудинах, що їх підогрівали зі всіх усоідь, чекало покраяних на шматки, 300 фунтів індика, 30 гальонів начинки, 40 гальонів зеленої квасольки стояло готових до видачі, 30 гальонів м'ятої бараболі чекало кінцевої приправи.

Троє кухарів увихалися біля модерних печей, подаючи телефонні звідомлення до їдальні з перебігу підготови обіду.

Зараз до початку видачі обіду нам розділено функції; хто за великий стіл видавати „гостям" смачно приправлену їжу, що до неї вони підходили гусаком з паперовими тарілками в руках. Хто — розносити, дзбанками каву, дижурити по двоє при одному столі, що вміщував 20 голодних.

— А ви будете „гостес" — звернувся до мене якийсь уордерований старшина, — будете вітати „гостей", чотири години будете усміхатися гарно і здоровкатись з кожним „Геппі Тенксгівінг Дей". Ну, і не відмовтесь потиснути руку, коли хтось забажає привітатися з вами тепліше. Та ви вважайте на п'яничок, вони бувають нахабні і часом навіть агресивні. Вам на підмогу поставлю дебелу охорону — ви не бійтесь.

Почеську функцію господині я прийняла з усміхом, може й гірким, та тут до дверей почали гримати померзлі гості — і часу на якісь міркування вже не було.

Ще маленька дегресія. В будинку Салвейшн Армі є приміщення-кімнатки для 40 „випускників" в'язниць, що тут замешкують дев'ятьдесят днів, аж поки не включаться в родинно-суспільне життя. Тих 40 мужчин різного віку і різного кольору шкіри, що щойно були в'язнями чи то за крадіжки, чи за вломи, пияцтво, побиття, напастування жінок, фальшування чеків і т. д., тих 40 колишніх в'язнів з'явились в їдальні внутрішніми сходами — першими. Мій усміх з домішкою збентеження з'явився хутко на обличчі і там прикипів з театральною вмілістю початківця.

Все пройшло добре. Гості поїли, пішли, скатерті змінено і почалася „процесія". Була це довга „відпустова" процесія, яка складалася з калік, бідаків, п'яниць з порозбиваними носами, „не од міра сего" поетів і мистців, поколених голкою молодиків, старців, з прецікавими лицями, гідними кисти портретистів, хитрих бабусь, що ставали в чергу по три рази, і сотні, сотні нюйоркської страшної бідноти, яку я вітала (бо так мені наказали), традиційним привітом „Геппі Тенксгівінг Дей". Яка іронія! Чим же цей день мав би бути для них щасливий? Кусником м'яса, теплим, на папері, обідом, чи гарбузовим паєм, що на нього прийдеться чекати довгий-предовгий рік?

Гості входили рядочком, не більше двісті нараз, обідали поволі, поводилися дуже статечно і відходили бічним виходом, роблячи місце для других. Десь біля дванадцятої години мій голос почав стихати, та усміх тримався цупко на дещо тремтливих устах...

Зненацька з'явилися репортери різних нюйоркських газет, клацали апаратами, телевізійна станція (канал 2) зафіксовувала на плівку цікаві для них моменти. Відома акторка Бетсі Палмер, що була від самого початку, розливала убогим каву, розсипала щедрі, професійні усмішки, а я все ще стояла при дверях в характері ввічливої „гостес".

Добре вдягнений мурин, що обідав близько дверей, сказав до мене:

— Леді, всі тут фотографуються, всі вдоволені, а я зроду не мав в газеті хоч би малої фотографії. Будь ласка, сфотографуйтесь зі мною, може цим разом мені якось пощастить...

Якраз надійшов кореспондент „Нюс Ворлд" з апаратом і я попросила його зробити нам фотографію. Мурин оперся об крісло, зробив задоволену міну та вибачався дуже, що він, під свято — не оголений...Бідний сидів без ніг, а ліва рука звисала безвладним шматком...

Отак, нагодувавши 1500 голодних на Долині міста Ню Йорку, ми, „волонтери", поволі кінчали роботу.

Ясне, спокійне пополудне кидало відблески сонця на тиху вулицю Бовери. Тут і там, звинувшись тісненьким бубликом, дрімали під сходами „боми", заколисані ситою втомою. Вулиця була порожня і торжественно святочна. Це ж бо був День Подяки...

А я ішла по тій соняшній стежці уздовж Третьої, з почуттям смутку і болізни, та вдячна Богові за те, що дав мені силу і снагу служити другим, сама не потребуючи допомоги.

12-го грудня, 1977.

„...Леді, тут всі фотографуються, а я з роду не мав в газеті хочби малої фотографії... Сфотографуйтесь зі мною, може цим разом мені якось пощастить..."

ПРОФ. М. ПАП ОБРАНИЙ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

була цікава і різноманітна. Проф. Каменецький говорив теж про програму Мюнхенського Проєкту на чергове літо. Програма та уже усталена і є навіть мала кількість стипендій для студентів. Проф. Каменецький надіється, що у міжчасі, за допомогою української громади, кількість тих стипендій збільшиться.

Директор Наукового Фонду проф. М. Мельник подав до відома фінансовий стан НФ. Капітал НФ поволі росте і тепер уже значна частина прибутку з інвестицій є призначена на цілі НФ. Та дотація є покищо мала, але постійна і вона постепенно буде збільшуватись.

Загальні Збори прийняли статут Наукового Фонду, поправки до Статуту УААУП і зобов'язання нової Управи подбати, щоб усі члени Асоціяції взяли активну участь у висуванні кандидатів на членів Управи, щоб таким чином список кандидатів мав, по можливості, принаймні по двох кандидатів на кожний пост.

Новий Голова Асоціяції проф. Пап, задумує продовжувати ініціятиву Асоціяції у різних ділянках. На його думку, Асоціяція має не тільки вимкову можливість, але й моральний обов'язок у різні способи заступитись за переслідуваних діячів науки і культури в Україні. Управа Асоціяції буде й дальше енергійно підтримувати керований проф. Каменецьким Мюнхенський Проєкт. Асоціяція повинна б більш активно ініціювати українознавчі конференції на університетах та професійних з'їздах. Щоб виявити більшу активність у тих ділянках та підтримати наукову працю членів над найбільш цікавими для українців проблемами, Асоціяція мусить скріпити свою фінансову базу. І тому проф. Пап задумує посилити збіркову кампанію на Науковий Фонд Асоціяції.

Управа Товариства Українських Правників в ЗСА
з глибоким смутком і жалем повідомляє Товаришів-Правників і всю Українську Громаду,
що в суботу, дня 17-го грудня 1977 р., відійшов у Вічність,
член нашого Товариства

сл. п. мґр прав

ЕВГЕН ЛОЗИНСЬКИЙ

ПАНАХИДИ — в понеділок і вівторок, 19 і 20-го грудня ц. р., в похоронному заведенні П. Яреми, о год. 7:30 веч.
ПОХОРОННІ ОБРЯДИ будуть відправлені в середу, 21-го грудня 1977 р., о год. 9:30 рано до церкви св. Юра і опісля на цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вельмишановній Дружині, Дітям і Братові Покійного та всій близчій Родині висловлюємо наші найщиріші співчуття.

Товариство Українських Правників

В глибокому смутку повідомляємо усе Членство ОЖ ОЧСУ і Українське Громадянство, що в суботу, 17-го грудня 1977 року упокоївся в Бозі,

сл. п.

Мґр ЕВГЕН ЛОЗИНСЬКИЙ

чоловік секретарки ГУ ОЖ ОЧСУ пані Марії Лозинської.

Дружині, Дітям, Братові і всій Родині висловлюємо щирі співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Головна Управа Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобод України

В глибокому смутку ділимося сумною вісткою з Членами ООЧСУ і Українським Громадянством,
що в суботу, 17-го грудня 1977 року, на 68-му році життя, по тяжкій недузі, відійшов від нас у Вічність,
б. голова Головної Управи ООЧСУ, громадський і політичний діяч, в'язень польських і німецьких тюрем і концтаборів

сл. п.

Мґр ЕВГЕН ЛОЗИНСЬКИЙ

народжений 18-го травня 1909 року в Тисменниці, Зах. Україна.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 21-го грудня 1977 року, о год. 9-ій ранку, з церкви св. Юра в Ню Йорку на кладовище в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибитій Родині висловлює своє співчуття —

ГОЛОВНА УПРАВА ООЧСУ

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої Тіточної Сестри
бл. п. Марії зі Стецюків Шепертицької
на Патріярший Фонд
150.00 долярів зложили
Стефанія ЗВАРУН з мужем Іваном, Донькою і Сином

В ТРЕТЮ СУМНУ І НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
як з Волі Божої відійшов у Вічність,
мій Дорогий і Незабутній ЧОЛОВІК

бл. п.

ЮРІЙ КОНОНІВ

буде відправлена
ПАНАХИДА
ЗА СПОКІЙ ДУШІ ПОКІЙНОГО
в неділю, 25 грудня 1977 р., о год. 11:30 ранку
в Українській Православній Церкві
св. Тройці в Ірвінґтоні, Н. Дж.
при Лайонс Авеню.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
буде відправлена
у вівторок, 27 грудня 1977 р. о год. 10 ранку
в Храмі-Пам'ятнику в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Про молитви за спокій душі Покійного просить —
ДРУЖИНА

У великому смутку повідомляємо Членство Організації Українського Визвольного Фронту і все Українське Громадянство,
що на 68-му році життя відійшов у Вічність,
член проводу ЗЧ ОУН, заступник Головного Судді ОУН, б. голова Головної Управи ООЧСУ, голова Українських Політв'язнів в ЗСА, громадський і політичний діяч та політв'язень польських і німецьких в'язниць

сл. п.

Мґр ЕВГЕН ЛОЗИНСЬКИЙ

ПОХОРОН — в середу, 21-го грудня 1977 року, о год. 9-ій ранку, з церкви св. Юра в Ню Йорку на кладовище в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

Величаве відзначення проголошення самостійности України у Філядельфії в центрі уваги громади

Філядельфія (В-УККА). — В центрі уваги листопадового засідання Управи Відділу УККА у Філяделфії було величаве відзначення 60-ої річниці проголошення самостійности України, оборона прав Українського Народу, збірка Українського Народного Фонду, інсталяція третього Митрополита Української Католицької Церкви у Філядельфії та потреба внутрішнього скріплення організованої єдности громадянства.

Листопадове засідання Управи Відділу УККА відбулося в середу, 23-го листопада 1977 р., в домівці Відділу УККА з участю 22-ох членів Управи й голови Контрольної Комісії. Засідання проводив голова Відділу, проф. д-р Петро Стерчо, а секретарював д-р Петро Клюк. Відкриваючи засідання, голова Відділу згадав несподівану смерть сл. п. проф. Романа Іщука та проф. Миколу Остап'яка, колишніх довголітніх діячів на полі українського шкільництва та взагалі взірцевих громадян. Вшановано їх хвилиною мовчанки.

Звіт з діяльности в загальному склав голова Відділу, а з поодиноких ділянок діяльности ще й заступники голови, окремі референти, скарбник і голова Комісії для Розгляду Можливостей Придбання Українського Народного Дому в Філядельфії. У звітах підкреслено зокрема дуже успішний дводенний побут д-ра Михайла Штерна у Філядельфії з трьома його публічними виступами, зокрема перед широкими колами українського громадянства в неділю, 23-го жовтня, а чергового дня на пресовій конференції, з якої подали звідомлення всі три щоденники Філядельфії в дні 25-го жовтня 1977, як також телевізийне русло ч. 10. Того ж дня, у вечірніх годинах влаштовано заходами Відділу УККА, Комітету Оборони Валентина Мороза й Архидієцезальної Міжконфесійної Комісії для Оборони Совєтських Жидів обід для представників американских діячів боротьби за людські й громадські права. В обіді, що відбувся в приміщеннях Балч Інституту, взяло участь біля 85 провідних громадян, а в тому й біля 30 представників різних жидівських американських установ. На всіх трьох форумах д-р М. Штерн наголошував потребу тісної співпраці українців і жидів в інтересі обидвох народів і заперечував поширюваний ворогами обидвох народів міт небов би український нарід був антисемітським. Це відома тактика „діли й пануй" московських імперіялістів і їй час зробити кінець. Під час свого побуту в Філядельфії, д-р М. Штерн у товаристві голови Відділу УККА, проф. д-ра П. Стерча, та екзекутивного директора Централі УККА, мгра Івана Базарка, склав візиту Владиці Василеві Лостенові, який саме вшановував о. шамб. Роберта Москаля, Канцлера Митрополії, уродиновим обідом, а також Головній Екзекутиві СУК „Провидіння" та українському католицькому щоденникові „Америка".

У міжчасі вшановано заходами Відділу УККА оригінальною імпрезою Листопадовий Чин з 1918 р. — виставою „Листопадової Ночі" Театральною Студією Молоді, під кермою арт. Володимира Шашаровського й інж. Романа Шведа, а стараннями Громадського Комітету, на чолі з д-ром Миколою Ценком, відзначено окремою академією 35-ліття УПА, в якій також молодь була головним чинником у виконанні програми. Жаль, що участь в обидвох імпрезах була замала, як на чисельну українську громаду Філядельфії. З обидвох нагод відбулися Божественні Літургії, на яких о. шамб. Роберт Москаль виголосив проповіді, при чому в рамках відзначення Листопадового Чину відслужив величаво Архиєрейську Службу Божу сам Владика Василь, у сослуженні оо. митратів Мирослава Харини й Василя Головінського та інших священиків.

Розглядаючи пляни праці на найближче майбутнє поставлено наголос на якнайгідніше відзначення 60-ої річниці проголошення самостійности України, що його підготовляє Імпрезова Комісія, на чолі з інж. Михайлом Ничем. В неділю, 22-го січня 1978, в саму річницю, відбудуться Служби Божі в усіх українських церквах Філядельфії, з участю прапорів ветеранських, молодечих і громадських організацій в обидвох катедральних храмах, тобто Української Католицької та Української Православної Митрополій. В пополудневих і вечірніх годинах того ж дня відбудеться урочистий бенкет і баль у великій балевій залі Академі оф Мюзік, де відбуваються найбільш престижеві балі Філядельфії. Вже тепер проситься Українське Громадянство приготовлятися до участи в цій, дотепер небувалій, у Філядельфії урочистій імпрезі. Українське громадянство повинно показати себе в той святковий день якнайкраще! Деталі будуть ще подані до відома.

Голова Комісії Українського Народного Фонду мґр Іван Скочиляс, пригадував, що вже найвищий час для вплати щорічного українського національного датку. Потреби Централі УККА колосальні! Оборона Прав України — це боротьба з ґіґантом-поневолювачем і вимагає вона ґіґантичних зусиль з боку українських визвольних сил. В цій боротьбі потрібно єдности й жертвенности! Потрібно масовости, стійкости й послідовности. Управа Відділу складає публічну подяку всім збірщикам і жертводавцям на УНФонд і апелює і до тих громадян, які з тих чи інших причин не платили УНФонду, щоб вони також злучилися в дусі й чині з регулярними щорічними платниками й разом з ними допомогли Централі УККА, як єдиній всегромадській репрезентації українців в Америці, з більшими успіхами виконувати свої завдання супроти поневоленої України та самої таки української громади в Америці.

Говорячи про зміни на владичому престолі Української Католицької Церкви у Філядельфії після смерти Митрополита Амвросія Сенишина, ЧСВВ, голова Відділу проф. д-р Петро Стерчо підкреслив, що зорганізоване в Відділі УККА українське громадянство співпрацювало й далі співпрацюватиме з ієрархіями й духовенством всіх українських церков, бо УККА — це понадконфесійна і всегромадська репрезентація. Тому Управа Відділу УККА не входила у партикуляризми і не повинна вона робити цього в майбутньому. Українське громадянство недавно прощало Преосв. Василя Лостена, Апостольського Адміністратора, дуже щиро й сердечно та складало йому свої вияви вдячности за всі його благочинства на добро української громади у Філядельфії, а зокрема за його тісну співпрацю з громадськими організаціями, за його кожночасну участь у загально-громадських імпрезах, за його пастирські листи й Архиєрейські Служби Божі з нагоди великих річниць тощо. Голова Відділу підкреслив, що зорганізоване в Відділі УККА українське громадянство вітатиме з відкритим серцем і нового, третього з черги Митрополита Української Католицької Церкви в Америці, в особі Високопреосвященнішого Архиєпископа Йосифа Шмондюка, та бажатиме йому якнайкращих успіхів у його архиєрейській праці, також в надії тісної співпраці з громадянством.

Голова Комісії Управи Відділу УККА для Розгляду Можливостей Придбання Українського Народного Дому, д-р Іван Скальчук, поінформував про проероблену дотепер інтенсивну студійну роботу над цією проблемою і ствердив, що, на думку Комісії, придбання такого дому це одна з найсуттєвіших проблем збереження самобутности української громади на далеку мету. Доповідач, якого гаряче підтримував д-р Петро Клюк, твердив, що всі запитувані громадяни стверджували необхідність такого дому, а також вважає він, що українське громадянство Філядельфії в цілості спроможне дати з себе на таку ціль кілька мільйонів долярів. Уважає він, що ця справа повинна бути одною із найважливіших справ української громади на недалеке майбутнє. Тому слід було б скликати нараду представників українських організацій та зацікавлених громадян для обговорення цього питання.

Окрему увагу присвячено в дискусії дуже складному питанню скріплення активізації ширших кол українського громадянства, збільшення участи в акціях загально-громадського характеру молодшого покоління та посилення відпорности багатосторонньому й майстерно замаскованому наступові московсько-большевицького режиму проти самостійницьких і соборницьких українських сил у вільному світі. Такі, здавалося б, невинні акції як приїзд тої чи іншої мистецької групи з поневоленої Москвою України доводять часто до безплідної дискусії „за" і „проти", що у свою чергу вносить ще один дисонанс у громадське життя. Слід пригадати зобов'язуюче рішення Централі УККА в справі т. зв. культобміну, як і ясну відповідь д-ра Михайла Штерна на поставлене йому в цій справі питання. Він запляннований для кидання серед нас „кістки незгоди", як і обмазування в різних большевицьких рептильках поодиноких громадських діячів у вільному світі, щоб підорвати до них довір'я. Тому слід керуватися принципами, а не самими емоціями!

Тому що засідання відбулося напередодні Дня Подяки, засідання закінчено вже по півночі, тобто вже в сам День Подяки, спільним висловом подяки Господеві за всі благодаті дані Українській Громаді в минулому році.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 15-го СІЧНЯ 1978 р.

ОМАГА, Небраска. Річні збори Т-ва Згода, 354 Відд., о год. 11-ій рано, в залі церкви Пресв. Діви Марії. На порядку: вибір Управи на 1978 р. та звіти бувшої Управи й інші важні справи. Проситься усіх членів прибути. — М. Війтик, секр.

КҐБ ШАНТАЖУЄ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

батьків від репресій. Якщо я, звичайно, не помиляюся.

Пос. Кучіно, 8. 6. 1977.

Степан Сапеляк"

Майже рівночасно з цим зверненням до Андропова, 7 червня 1977 року, Сапеляк вніс скаргу до Генерального прокурора СССР на в'язничні власті за те, що вони не переслали його звернення до Брежнєва, яке він написав 28-го травня і в якому цитував, як він писав, „конкретні факти про т. зв. „виховні" заходи щодо мене, стосовані у ВТК (виправно-трудовій колоні 389/36)".

У томуж часі Сапеляк написав іншу скаргу до начальника табору Журавкова, в якій вказував на знущання над ним майора Федорова.

У цій скарзі Сапеляк м. ін. пише:

„Хочу звернути Вашу увагу на факт брутального порушення робітниками адміністрації ВТК РСФСР: 18. 6. 77 майор Федоров глузливим тоном заявив мені: „З завтрішнього дня, себто з 19. 6. 1977, ви, засуджений Сапеляк, будете копати траншейні ями". Я спокійно відповів, що у мене гіпертонія (артер. тиск 170/100) і тому важка праця не по стану мого здоров'я і що адміністрації це відомо з висновку лікарської комісії з 1976 року. Тоді Федоров погрозив мені: „Не хочеш — змусимо!" Я звернув увагу Федорову на його „тикання" і попрохав звертатися до мене на „ви", як це належиться за законом, але тоді Федоров закричав: „Я позбавляю вас права купувати харчові продукти у місяці травні!" Я мовчки продовжував працю, а майор Федоров ще раз і ще раз повторяв: „Я позбавляю вас права..."

Я звертаюся до Вас, сподіючись, що Ви з'ясуєте вищенаведені факти порушення закону і залишите мене в спокої. В протилежному випадку я буду змушений звернутися до інших інстанцій з метою добитися того, щоб покласти край випадкам, наведеним мною вище".

ПОВІДОМЛЕННЯ
Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як впопудне 30-го грудня 1977 року

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1977 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскорше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у П'ЯТНИЦЮ, 30-го ГРУДНЯ 1977 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

ТАРЗАН, Ч. 7875. Виконання пляну

Давай газу, Доне!.. Відпливаймо звідси і то якнайшвидше!

Куди пливемо, пане капітане!?

Скручуй на ліво і продовжуй плисти в тому напрямі... Ми „загубимо" цю багату дівчину, яка ступила на неправильний шлях!